

brat

frančišek 3

*Kako je njej
(Klari) lepo,
ki je le
v Bogu!
O, da bi bil
tudi jaz
tako!*

Samotišče Carceri
nad Assisijem

Papež manjšim bratom

Festival FO

Romanje za sveto Ano

Kazalo

Frančiškova duhovnost

Samotišče Carceri nad Assisijem	4
Papež manjšim bratom	6
Sv. Frančišek in Hvalnica stvarstva	7
Spovednik	9

Naša evangelizacija

Prej na +50 °C, zdaj na -50 °C	10
Zadnjič, slovo od misijonov	12
Napovednik dogodkov	14

Iz naših družin

P. Damijan Vračko OFM	15
Slovesna akademija v Cankarjevem domu	16
Skupaj s sv. Frančiškom pred križanim pri sv. Damjanu	19

FSR

Zlatka in Stanko Šorli FSR	20
Srečanje krajevnih bratstev	23
Srečanje svetov krajevnih bratstev	24
Vtisi s srečanja svetov krajevnih bratstev na Brezjah	25

Mladi Frančišku

Mit ali resnica?	26
Predstavitel skupin Frančiškovih otrok ljubljanske regije	27
Vabilo v Assisi	28
Že tečem!	29
Klarin dan mladih	30
Dragi zbiralci zamaškov plasten, pozdravljeni!	31

Razvedrilo

Nagradni okvir	32
----------------	----

Pravičnost in mir

Revščina je bolj moralni kot materialni problem	33
Pičel človekov vpliv na svetovno segrevanje	34

Korenine in sadovi

Življenje sv. Frančiška	36
-------------------------	----

Sveta dežela

Sijaj vstajenja – Anastasis - božji grob v Jeruzalemu	37
Z vlakom v zimsko idilo Švice	43

Naslovna slika

Sv. Frančišek se je rad umikal v samoto, kjer je v osebnem odnosu z Bogom nabiral moči za oznanjevanje.

Revija brat Frančišek – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Frančišek, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana, <http://ofm.rkc.si/zbj/>

Člani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Frančiškova duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), NS FRAMA (Mladi Frančišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela).

Lektoriranje: Vera Lamut. **Oprema:** Aleš Porenta. **Oblikovanje in priprava:** Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; e-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks: 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na *Narodni svet FSR Slovenije*, TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujte na **00 700-09**.

Glasiilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Uvodnik

brat **francišek** 3/2009

Gospod na ti podari mir!

»A vse to je utrujalo Frančiška, da si je iz vsega srca zaželel samote.

In spomnil se je Klare, ki s sestrami živi tako lepo v zatišju, in je zavzdihnil:

«Kako je njej lepo, ki je le v Bogu! O, da bi bil tudi jaz tako!»

In se je odpravil v samoto. Postil se je in bičal in živel v skalni votlini.»

M. Kmetova, Sveti Frančišek Asiški, 108

Frančiškovo mladostniško žuborenje se je vedno bolj ustavljalo. Želel se je spočiti v Bogu. V Njem, ki mu je dal vse, ki mu prinaša tudi velikonočni mir. Zato si je zaželel samote in zatišja. Zaželel si je biti sam s svojim Bogom.

V življenju je potrebno najti čas in prostor za Boga, ker samo tako lahko v polnosti zaživimo in uresničujemo samega sebe. Ko se zavemo kdo in kje smo, ko spoznamo, da je On tisti, ki nam daje vse in se mu znamo za to zahvaljevati.

Frančiškov *Carceri* – v prevodu pomeni ječa – nam spregovori, kako se moramo osvoboditi vezi zunanjega sveta, ki nas vedno znova vežejo k sebi. Srečanje z Bogom v molitvi in tišini, nam odpira oči za svet okoli nas, da ne vidimo več samo sebe in svojih potreb, ampak znamo začutiti svojo okolico in v njej služiti.

Posebej je to pomembno, ko se srečujemo z drugačnimi razmerami v misijonskih deželah, o čemer nam bosta spregovorila misijonarja s. Dorica in p. Pepi.

Sv. Frančišek se je rad vsake toliko časa umikal v samoto in potem zopet odhajal k ljudem in jim govoril ter predvsem med njimi živel svojo izkušnjo srečanja z Bogom.

O svoji izkušnji spremljanja Frančiškovih bratov in sester nam je spregovoril tudi p. Damijan, duhovni asistent pri sestrah klarisah in mozirskem FSR-ju. Skozi 800 let pa so nam različni bratje in sestre zapustili veliko duhovno in kulturno dediščino. Nekaterim drobcem smo lahko bili priče tudi na slovesnosti v Cankarjevem domu, ki jo je pod drobnogled vzel Leon.

Otroci in mladi imajo svoj način, kako se srečati z Bogom. Frančiškovi otroci so pritekli na svojo že 15. festival Frančiškovih otrok, ki je bil letos združen s *Klarinim dnem mladih* v Nazarjah. Mladina je preverila svoj odnos z Bogom na provokativnih duhovnih vajah z naslovom: *Mit ali resnica?*

Frančiškova drža nam torej pomaga, da lažje prisluhnemo sebi in svetu, ki nas obdaja, in se tako lažje borimo proti nevarnostim, ki prežijo tako na naše duhovno-moralno, kot tudi materialno življenje.

Življenje v nenehni pripravljenosti za dialog in iskanje rešitev, močno zaznamuje tudi kristjane v Sveti deželi, posebej ob božjem grobu, kjer veljajo trdna načela, ki se jih vsi dosledno držijo. Več o njihovem pomenu pa nam je zapisal voditelj *Komisariata za Sveto deželo* p. Peter.

Predvsem pa velja, da moramo biti čuječi in rahločutni, da bomo znali v tem svetu videti in slišati, kje nas potrebujejo, in hitro priskočiti na pomoč.

Ob tem se še enkrat zahvaljujem vsem, ki ste s svojimi darovi podprli izhajanje naše in vaše revije. Bog povrni!

Jezusov velikonočni mir in moč Svetega Duha naj vam napolnita srce, da boste po zgledu sv. Frančiška mogli venomer delati dobro in biti Njegove priče!

Vse dobro!

Samotišče Carceri nad Assisijem

Pred prazniki sem se zapeljal v veliko nakupovalno središče – z jasnim namenom, kaj potrebujem. V iskanju parkirišča uzrem nad stavbami lebdečo balonasto vabilo: »Hej, tu smo, oglasi se pri nas, gotovo imamo

nekaj tudi zate!« No, stvar me ni premotila, da bi zavil na pot prepričevalnega vabila; šel sem po svoji izbrani poti, med procesijami predprazničnih nakupovalcev. Nisem se imel namena ukvarjati z njimi, po svoje pa sem to že počel. V mislih in nekje globlje me je še vedno vznemirjala misel, ki sem jo slišal iz ust škofa z druge strani Oceana: »Toda lakota po Bogu je globoko v naših srcih; čeprav lahko drugovrstna lakota in vsemogoče želje zamaskirajo to temeljno lakoto, hrepenenje po Bogu ostaja najgloblje človekovo občutje, je kakor domotožje, ki tli v središču človekovega srca.«

Z mislijo preskočim v Assisi, trgovsko mavljšče, katerega del je bil svoj čas tudi Frančišek. Rad se je lepo, izbrano oblačil; razmišljam, ali s tem ni nevede prikrival vedno globlje golote – lakote duha ... Ko se mu je po večletnem tavanju posrečilo zaslutiti večni Zaklad, ki ga išče (kdo je koga iskal?), se je njegovo življenje radikalno spremenilo.

Ta sprememba je bila tudi v skrbni izbiri krajev svojega bivanja. V zavetju vzhodnega pobočja gore Subasio, kjer se skoraj neopazno stiska starodavno samotišče, ki so ga – Bog ve kdaj in Bog ve zakaj – poimenovali Carceri, je našel eno od številnih samotnih zatočišč. Kdor se danes (po možnosti peš) odpravi tja – iz Assisija je slaba ura hoje, bo lahko hitro zaslužil, da ta kraj zaznamuje Frančiškova žeja po Bogu. In če si tudi sam le malo okusil žejo po Bogu, te bo kraj kar sam povabil, da ostaneš in se predaš blagoslovljenemu Božjemu miru. »Ubi Deus, ibi pax – kjer je Bog, tam je mir.«

Prav pod obokom s pravkar omenjenim napisom sem pred leti naletel na skupino mladih s Frančiškovim bratom v svoji sredi. Prislonil sem radovedno uho in poslušal: »Človek vsak dan potrebuje pošten krožnik špagetov. Enkrat v tednu, običajno je to nedelja, si privoščim s svojimi najbližjimi ali s prijatelji izdatno kosilo. Nekaterim (družinam) je povsem naravno, da

gredo vsak mesec na izlet in enkrat ali dvakrat letno za kakšen teden ali dva na (skupen) dopust«. Izpeljava ob podobah hrane in druženja je več kot jasna: privoščiti svoji duši vsak dan izdaten obrok duhovne hrane, tedensko srečanje ob mizi Božje besede in evharističnega kruha in – zakaj ne – letno nekaj dni poglobljenega duhovnega življenja v kakšni duhovni oazi.

Kako pomembno je biti iskren in skrbeti za uravnoteženost med svetom in samoto, med posvetnim in svetim, med seboj in Bogom. Frančišek je to znal. Kakor hitro je zaznal, da se v njem ohlaja plamen Božjega Duha, se je umaknil, da bi se tam, v gluhi samoti, a ne v odsotnosti, marveč v polnosti Božje navzočnosti, spet uglašila z Bogom. Začetni koraki so nedvomno tudi od njega zahtevali napor in vztrajnost; sčasoma pa se tej duhovni lakoti ni mogel več ustavljati. Njegovo pogosto umikanje v molk skromnega samotarskega zavetja sredi gozda se je verjetno ljudem zdelo čudaštvo, njemu pa sta molitev in premišljevanje skrivnosti Gospodovega življenja dajala novo moč za njegovo poslanstvo oznanjevanja evangelija ljudem.

Pod zakristijo skromne kapelice v osrčju današnjega samotišča Carceri je še vedno ohranjena votlina, kjer je Frančišek molil, kadar se ni umikal globlje v gozd. Tu je Frančišek skrivnostno zajemal navdih za svoje pridige, ki so kljub preprostosti osvajale in spreminjale srca poslušalcev. Klicale so k pokori in razvnamale v ljudeh ljubezen do Jezusa. Tu tudi odkrijemo, kje je Frančišek zajemal notranjo moč, s katero je prenašal trpljenje in ga spreminjal v notranje veselje, ki je prehajalo z nezadržno toplino na vso okolico.

Spet se z darom spomina vračam dobrih deset let nazaj v Carceri. Po ozkih stopnicah se spuščam na najsvetejši kraj omenjenega samotišča. Votlina v živi skali je njegova celica. Hlad sten je kljub poletju otipljiv. »Kaj misliš, je Frančiška tu zeblo, ko je ure in ure molil v tej skromni skalni votlini?«, je bilo vprašanje mlajše Frančiškove sestre, ki se je tudi ustavila na tem kraju molitve. Človek bi skomignil z rameni: kdo ve?! Na skoraj retorično vprašanje si je odgovorila sama: »Kdor ljubi in se čuti neskončno ljubljenega, temu srce zagori! Kako bi ga moglo zebsti?« Verjel sem ji in zdelo se mi je, da kljub mladosti govori iz svoje izkušnje.

Frančiškov izvir moči in notranjega veselja je bila zvesta osebna molitev. Iz zgodnjih življenjepisov je mogoče razbrati, da ji je po spreobrnjenju posvetil vsaj polovico svojega časa. Ko pa ni molil, je hodil iz kraja v kraj, pomagal ljudem, pridigal in skrbel za bolnike. Ker je bil zaljubljen v Jezusa, je čutil potrebo, da se je dolga obdobja mudil sam z njim. Tudi po več tednov je ostajal v tihoti, sredi gozda, v svoji votlini, tudi na drugih krajih, ki so podobni samotišču Carceri: samota, molk in pogled v dolino, kjer ga čakajo ljudje, žejni Boga. Njegovo srce je bilo odprto Bogu, ki mu je na vsakem koraku prihajal naproti in ga pozdravljal. Frančišek je z ljubeznijo in spoštovanjem častil Stvarnika in se mu zahvaljeval za veličino stvarstva. Najraje je Božji obraz iskal v samoti in molku skalnih votlin.

Pogosto se je vračal v samoto, kjer je Bogu daroval kesanje nad svojimi napakami in grehi

ter se tako vračal v naročje odrešenjske Božje ljubezni. Tu se je združeval z Bogom, ki je bil zanj prvi vir življenja. Tu se je v intimnosti spreminjal v Jezusovo ljubezen in se pogovarjal z njim, kot se pogovarja prijatelj s prijateljem. Jezus se je sklanjal k njemu in oplajal njegovo srce z gorečnostjo za oznanjevanje in vdano prenašanje trpljenja. Dušo človeka, ki ohranja stik z Jezusom, ki išče njegov obraz in se približuje njegovemu srcu, preplavlja Božje življenje ljubezni, molitve, predanega trpljenja in vere. Takšna duša je ponovno obogatena z božjo milostjo, je polna Boga, ki je večno življenje samo.

Samota v Carceri nam nevsiljivo šepeta: čim bolj nas bosta v življenju zaposlovala naša družina in vsakodnevno delo, toliko bolj potrebujemo trenutke in obdobja molka, ko se bomo lahko umaknili vsemu delu in vsem skrbem, da bi se v ljubezni srečali z našim Gospodom in v njem našli notranje ravnesje. Iz združenja z Bogom, ki je mogoče le v trenutkih, morda celo urah molka, bodo izvirali obilni vrelci blagoslova. V prijateljskem srečanju z Jezusom se zgodi nekaj podobnega kot z neznanatno žarnico, ki zažari, ko jo povežemo z električnim tokom. V tihi molitvi se potapljam v prvi izvir slehernega življenja, kjer nas preplavlja oživljajoči Božji tok, ki je veselje, ljubezen, mir.

Okrepljeni z njegovo milostjo smo sposobni prenašati sleherno težo. V njem premagujemo

notranje boje in skušnjave, naše srce pa se vedno bolj vnema v ljubezni do Boga in do bližnjih. Občasno odložimo delo in skrb ter se umaknimo od vsakdanjega življenja, ki nas zaposluje in morda celo duši. Pojdimo v samoto, kjer se bomo srečali z Bogom v molku. To so trenutki, ki nam odpirajo nebo. V njih zajemamo večnost, ki se je že začela. Samo trenutki, ki jih živimo z Bogom in v Bogu, nosijo pečat večnosti.

Poišči svoj Carceri, svoj blagoslovljeni kraj! Milostni kraj, kjer te sredi svojega stvarstva pričakuje Bog, da se sreča s teboj in prisluhne tvoji molitvi, da se združi s teboj v največjem čudežu ljubezni! Gotovo ima nekaj zate: tam je ves zate!

br. Štefan Kožuh, kapucin

Papež manjšim bratom

Predragi, še nekaj bi vam rad povedal, isto, kar je vstali Jezus naročil svojim učencem: "Pojdite!" (prim. Mt 28,19; Mr 16,15). Pojdite in še naprej "popravljajte hišo" Gospoda Jezusa Kristusa, njegovo Cerkev. Pred nekaj dnevi je potres, ki je prizadel Abruco, hudo poškodoval tudi mnogo cerkva in vi iz Assisija dobro veste, kaj to pomeni. Obstaja

Sv. Frančišek in Hvalnica stvarstva

Nášega brata Frančiška imajo mnogi kar za prvega ekologa ali pa vsaj zavetnika ekologije, kakor tudi pravimo skrbi za okolje. Pa vendar, ali je ta „patronat“ upravičen? In česa lahko sv. Frančišek nas, ki živimo skoraj tisoč let kasneje, nauči o vprašanih okolja?

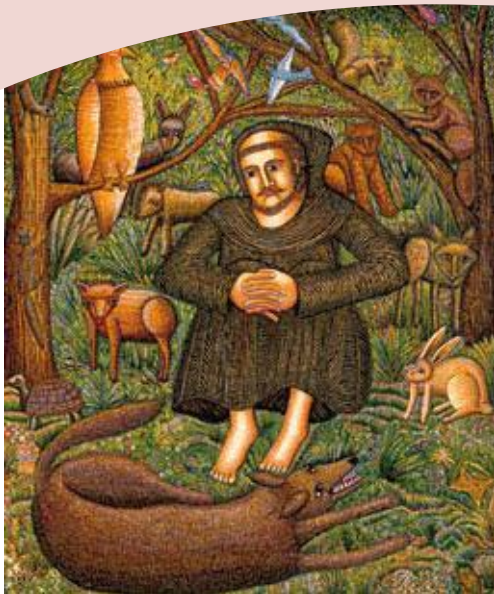
Za manjšega brata je lepo vedeti, da je njegov zavetnik »v ozadju« enega najbolj ključnih prizadevanj našega časa. Pa tudi v marsikateri drugi stvari se zdi, da je naš svetnik neverjetno aktualen in sodoben. Če se le malo pogledamo vanj, z njegovo karizmo in držo zlahka potrkamo na srce današnjega človeka – kot da imamo v tem celo nekakšno prednost pred drugimi oznanjevalci. Frančišek je blizu ljudem s svojim mirovništvom, svojim bližnjim odnosom do okolja, svojo sproščenostjo in korenito svobodo, svojo demokratičnostjo in osebnim (intimnim) odnosom z Bogom. Marsikdo sanja njegove sanje svobode od snovnega, pa čeprav se potem zanje ne opogumi; tolaži ga že zavest, da je svetniku uspelo. Pa vendar nas ta bližina, že kar *popularnost* brata Frančiška lahko tudi

zavede in nanj začnemo gledati površno (ali površinsko), kot je pač v navadi za vsakega idola ali »zvezdo«. Tako ga lahko dojemamo zgolj kot romantično, poetično dušo, ki se cele dneve pogovarja s ptički, ponoči pa se smehlja zvezdam, vse z neizmerno mehkobo, mirom, prijaznostjo, nenasilnostjo ... A sveti Frančišek je tudi mož La Verne, je stigmatizirani ubožec. Brez upoštevanja njegovega trdega notranjega boja je podoba, ki jo slikamo, nepopolna, celo zlagana. Do svojih bratov ni bil vedno mehak in prijazen (celo anarhističen ali liberalističen, kot bi radi trdili nekateri). Že v prvih zapisih nam je ohranjeno, kako strogo in odločno se je postavil za osnove in vrednote, ki so po njegovem temelj reda. Če se pogledamo vanj, odkrivamo, kako je bilo njegovo življenje pogosto trd in boleč duhovni boj – najprej s sabo in svojimi grehi, potem z nepokornimi in površnimi brati, nadalje z okorelo Cerkvijo, z vase zagledanimi ljudmi ... Seveda pa je za Frančiška značilno, da ta boj vedno bojuje najprej v sebi, da ni v imenu te svoje *notranje zaostrenosti* nikoli do drugih napaden. Bolečino ostrine jemlje nase, zato mu tudi postane Jezusov križ blizu in razumljiv – do take mere, da ga doživi na telesu. Zato je lahko do drugih razumevajoč in ponižen do te mere, da še sam prekrši post in je skupaj z bratom, ki ni več zdržal napora. Njegovo svobodoljubje

pa še drugačna "ruševina", ki je dosti hujša: ko so porušeni ljudje in skupnosti! Kot Frančišek začnite vedno pri sebi. Najprej smo mi tista hiša, ki jo Gospod hoče obnoviti. Če se boste vedno sposobni prenavljati v duhu evangelija, boste še naprej pomagali pastirjem Cerkve lepšati njeno obličje Kristusove neveste. Prav to papež - danes kot tudi ob začetkih - pričakuje od vas. Hvala, da ste prišli! Zdaj pa pojdite in vsem ponesite mir in ljubezen Kristusa Odrešenika. Marija Brezmadežna, "Devica, ki je postala Cerkev" (prim. FPozK 1) naj vas vedno spremlja. In naj vas podpira tudi apostolski blagoslov, ki ga iz srca podeljujem vsem vam, tu navzočim, in vsej Frančiškovi družini.

Benedikt XVI., Castelgandolfo, 18.4.2009
na rogozniškem kapitlju Frančiškovih redov

in širina torej nista iz kakšne vseenosti ali lahkotnosti, ampak se napajata iz globokega (celo težkega) realizma. In tako, v luči tega realizma, glejmo tudi na njegov odnos do okolja.

Najprej obračunajmo z domnevo, ki se nam včasih rada vsiljuje – Frančišek ni *panteist*. Ko govori, da sta mu sonce brat in luna sestra, ko zemlji reče, da je kot mati, jih nikakor ne časti, pač pa v njih razbira *sledi* Božjega. Zdi se mi, da je takšno »pogansko« dojetje Frančiška precej povezano z našim površnim branjem njegove *Sončne pesmi*. Ko beremo »hvaljen bodi (torej Bog) v soncu, luni zvezdah ...«, se nam hitro vsili razumevanje »hvaljen (-o/-a/-e) bodi sonce, luna, zvezde ...«. Ali celo »hvala ti za ...«, kar najdemo celo v nekaterih priredbah Hvalnice stvarstva. Zavede nas lahko že naslov: roditelj »stvarstva« ne pomeni, da hvalnica (oziroma Frančišek) hvali stvarstvo, temveč, da stvarstvo (po Frančiškovem »naročilu«) poje hvalnico nekomu: svojemu Gospodu. Frančišek vabi vse stvari, naj hvalijo Gospoda, naj bo že njihov obstoj sam nenehno vzklikanje Bogu. In ko vabi, obenem ugotavlja, da vse stvarstvo že hvali, da je hvalilo in bo hvalilo Boga. Ter ganjen

čuti, da se sme tudi sam pridružiti tej hvalnici, ne samo v molitvi, ampak s tem, kar (ker) je.

S tem počne ravno nasprotno od božjega čaščenja narave, jasno jo postavlja v Božjo »službo« in jo podredi Gospodu. A obenem nas nauči pomembne lekcije za naš odnos do okolja: ker je stvarstvo najprej v Božji službi, nam ni kar poljubno dano na razpolago, da se z njim okoriščamo in ga po svoje mrcvarimo. Ko imamo od njega korist, moramo vedno vedeti, da je to »za zraven«, da je prva naloga vsega obstoječega hvaliti Boga in ne *razvajati* nas ljudi (kot bi kdo lahko napačno razumel naročila iz 1. Mojzesove knjige). Je že lepo, da Bog v tem svetu poskrbi za nas, to mu nekako pritiče. Ampak namen in razsežnost prav vsega obstoječega daleč presegata naš domet in nam ni prosto dano v uporabo (ali zlorabo). Do vsega, ptic, dreves, zraka, kamnov naj bi bili spoštljivi, saj je vse del neskončnega »bogoslužja«. In ko te reči uporabljamo, naj bi to počeli v globoki hvaležnosti, da se nam daje, razdaja. Pa čeprav morda ne razume, ne diha, ne raste ali niti ne živi – že s tem da **je** in da je takšno, kot je, je s svojo skladnostjo in vgrajenostjo v celoto čudovit hvalospev Bogu. In potem pritiče *ponižnost*: kdo sem jaz, da bom stvari trgal iz njihovega speva Bogu in jih kar tako uporabljal zase. Če jih že uporabim, bom to storil skrbno, ne razdiralno. Moja raba naj jih ne bi iztrgala iz prepevanja večne slave, temveč bi po moji razumni in navdihnjeni rabi ta hvalnica postala še lepša, tudi tako, da bi bogatila moje življenje. V tem je človek še posebno čudovit: da zmore in je poklican v svoj osebni spev Bogu povabiti vse stvari. Domišljavo bi bilo trditi, da hvalo poje le človek ali da je njegova hvala kaj boljša ali lepša od hvalnice kamna. A človek je poklican, da po navdihu kamen preustvarja, da poslej skupaj hvalita Najvišjega.

Vidimo torej, kako globoko *duhovno* postaja ob sv. Frančišku vprašanje okolja. Ta duhovna razsežnost večnega speva vsega obstoječega naj nam bo torej pomembna vodnica. Lahko se pridružimo ali pa si še naprej domišljamo, da je treba najprej poskrbeti za lastne koristi.

Jernej Kurinčič OFM

Spovednik

Tihih korakov, vzravnanih,
gre skozi cerkev,
z njim šumot angelskih kril.

Povrh obleče Kristusa.
V Njegovi ljubezni sprejema nas,
ranjene, bolne in blodne.

Z Njegovo lučjo nas obliva,
polaga v Gospodovo roko –
v milost, počitek in mir.

Tam je svetost Boga,
ljubezen in blagoslov:
spovednica je Božje srce.

Marjeta Longyka

Prej na +50 °C, zdaj na -50 °C

S. Dorica, kako in kdaj se je prebudila v tebi ljubezen do misijonov?

Že zgodaj v mladosti sem začutila, da je na svetu veliko revščine, bede, da mnogi ljudje ne vedo, da je Nekdo kljub vsej negativnosti, ki jo ta situacija predstavlja, izbral njihov življenjski slog za svojega, se poistovetil z najmanjšimi, z zapostavljenimi. To je bil zame klic, da mu sledim, ga najdem v ljudeh, ki živijo morda daleč od vsega, kar je meni znano in domače. Mislim, da je bila v meni močno prisotna ta inkluzivna ljubezen do sočloveka in univerzalna odprtost vsemu, kar je drugačno od mojega osebnega izkustva.

Z vstopom v red sester Frančiškank Marijinih misijonark, je bilo to zelo lahko uresničiti, saj je pripravljenost za delo v misijonih eden od pogojev za sprejem.

Bila si misijonarka v Francoski Gvajani, sedaj pa si že 10 let med Inuiti na severu kanadske Arktike ...

Zanimivo je, da moje misijonsko delovanje poteka v dveh skrajnostih. Popolnoma drugač-

no podnebje: v Gvajani +50 °C, tukaj -50 °C. Vročina in mraz sta postala prijatelja!

Za nas, ki živimo Frančiškovo duhovnost, ni nemogoče udomačiti nasprotja v sebi, zunaj sebe, v drugih ... Vse je vprašanje ljubezni, psihološke in moralne zrelosti, zdrave pameti v presojanju in sposobnosti prilagajanja in opazovanja življenja okrog sebe.

Tako Indijanci v Gvajani kot tudi Inuiti (Eskimi) so ljudje narave in preproste vere v Stvarnika. Prvi živijo v gozdu, v obilici sadežev, Inuiti pa zaradi večno zamrznjenih tal ne vedo, kaj je drevo, les.

Kako pa je s krščanstvom?

Krščanstvo je v obeh deželah šele na začetku. V Gvajani so jezuiti prvi oznanjali evangelij okrog leta 1740. Sem, na sever kanadske Arktike, pa je prvi misijonar prišel šele leta 1950.

Osebna vera v Jezusa Kristusa je v začetkih, potrebujejo čas in misijonarje, ki jih na tej poti spodbujajo in spremljajo.

Kaj zate pomeni živeti misijon v vsakdanjem življenju?

Misijon je zame vtisniti pečat Božje Ljubezni, ki jo doživljam v svojem molitvenem in kontemplativnem življenju, vsemu, kar sem in delam. Zaradi te življenjske povezanosti in zaupnosti, ki ostaja Skrivnost, v katero pa smem s pomočjo vere, ljubezni in upanja vedno znova vstopiti, postaja moje življenje polno smisla, sreče in veselja, razdajanja brez razlike vsakemu, ki me potrebuje. Postajam orodje, ki ga Gospod uporablja, da lahko njegova ljubezen pride tudi do ljudi, ki ga še ne poznajo.

Zdi se mi, da je za delo v misijonih najbolj potrebna »zasvojenost« s Sporočilom, ki ga želiš posredovati.

Pa tvoje poslanstvo?

Moje poslanstvo v obeh deželah je teološko izobraževanje laikov in katehistov. Tukaj med Inuiti pa sem odgovorna za misijon in vse dejavnosti, ki so s tem povezane. Pripravljam domačine, da bodo sami prevzeli odgovornost za svojo krščansko skupnost, ker je pomankkanje duhovnikov veliko.

Kaj ti prinaša največ veselja?

Največ veselja doživljam, ko vidim okrog sebe srečne ljudi, ko tudi sama za to nekaj naredim.

Ko dam jesti otrokom, ki so lačni, ko dam posteljo ženi, ki je bila pretepena in ne ve kam iti, ko vidim može in žene, ki so odprti za nova spoznanja in želijo razumeti Božjo govorico v osebnem življenju in življenju skupnosti. Pa ko v nedeljski pridigi spregovorim o edinem Smislu vsega bivanja in čutim, da me ljudje poslušajo in razumejo v notranjosti svojih src. Ko sprejemamo nove člane v zakramentu svetega krsta in čutimo soodgovornost za njihovo versko in človeško rast ... Živeti v ledu in snežni belini 10 mesecev, od tega dva meseca v popolni temi in dva v popolnem dnevu, v pokrajini, ki je navidezno »prazna«, ki je dom Inuitov in tudi moj!

Mir in dobro!

pripravila s. Ana Slivka FMM

Zadnjič, slovo od misijonov

Za Božič in Novo leto se vam nisem oglasil, ker so me povozile predpraznične obremenitve, a tokrat se ne bo zgodilo tako. Prihajam v vaš dom in življenje z nekaj novicami in z velikonočnimi blagoslovi.

Zahvaljujem se vam za zvesto in lepo prijateljstvo, ki se je izražalo v mnogih oblikah in v veliki moči. Nosilo me je in nosilo je tukajšnje misijonsko delo. Sedaj pa je prišel čas, da misijone zapustim: slovenski predstojniki so tako presodili, zato se v veri, da imajo prav, izročam njihovi odločitvi. Časi v tukajšnji škofiji in zahodnoafriški frančiškanski provinci se v resnici spreminjajo: vedno več je domačih duhovnikov in redovnih bratov. Čas predaje, prehoda od misijonske Cerkve k domači, je napočil. Največjo uslugo zato narediš domači Cerkvi, če se umakneš in ji pustiš njeno samostojno rast. Po eni strani je to že res, po drugi pa sploh ne, saj je to še vedno Cerkev prve evangelizacije. Ločitev od afriške Cerkve prihodnjega septembra ne bo lahka, notranje bo zahtevna, a pri tem je važna le Božja volja in ne človekovi osebni občutki.

Upam, da duhovno in notranje mirno preživljate postni čas. Ko človek živi v harmoniji z Bogom, z njegovo voljo, v njegovi navzočnosti in se z njim hrani iz dneva v dan, okrepljen v Božji ljubezni in v ljubezni do bližnjih, je življenje res lepo, pa naj ga živi kjer koli že na tej zemeljski obli. Naše zemeljsko bivanje je pravzaprav le priprava na večno bivanje z Večnim, z Vstalim. Veliko veselja torej za veliko noč!

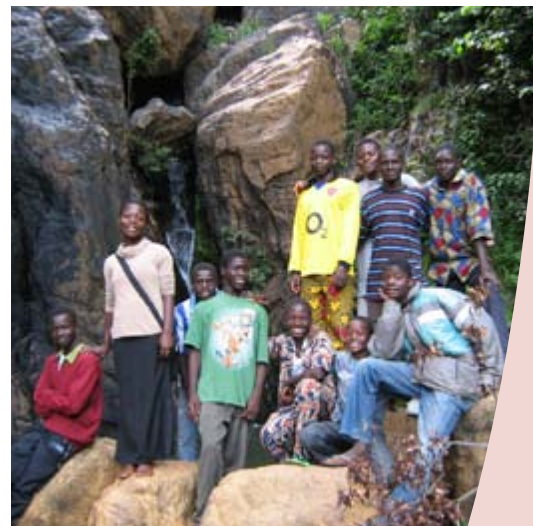
Pa še nekaj novic:

V nedeljo sem maševal v dveh vaseh. V drugi sem doživel veliko razočaranje, saj je precej katehumenov vso noč popivalo in jedlo za tradicionalni praznik fantovske iniciacije in jih je prišlo zelo malo k maši. Odgovorni krščanske skupnosti je prišel, zato sem mu takoj povedal, kaj mora narediti, da se ta veliki greh nezvestobe

do Kristusa več ne ponovi. Pri isti sv. maši smo takoj prosili za odpuščanje, saj je bil greh velik.

Po sv. maši pa smo imeli pripravo treh zakonskih parov za poroko. Vztrajal sem pri edinosti v zakonu: edinosti zemeljskih dobrin, telesa in predvsem dveh src. Krščanstvo prinaša v tem kar nekaj novosti: tradicionalno so navajeni jesti mož na svojem koncu in ženska na svojem, zakonca nista navajena iti kam skupaj (na tržnico ali k sv. maši), tudi nimata navade oba skrbeti za otroke. Običajno mož prepusti ženi, da se v vsem znajde, in ker se večkrat ne more najti (saj nima denarja za omako, za milo), otroci in mama z njimi trpijo. Skušal sem vplivati na njihovo zavest, da bi te stvari v krščanskem zakonu spremenili. Bog ve, ali bo beseda obrodila sad dejanj.

Popoldne sem obiskal enega od poročenih katehistov, ki se je preselil v vas, precej oddaljeno od naše župnije: 25 minut s kolesom. Vesel sem bil njunega novega doma, kjer sta v miru podeželja in med sobraty kristjani. Blagoslovili smo njuni sobi, ki jima jih je odstopil tamkajšnji animator liturgije. Še posebno mi je bilo všeč, da so vsi, ki so prišli v hišo, prosili Boga za njegov blagoslov. Čeprav niso znali moliti očenaša in zdravamarije, so s svojo navzočnostjo molili. Važno je, da so bili zraven pri blagoslovu doma. Tukaj čutim pomen družbene razsežnosti vere. Kako je škoda, da se je to v Sloveniji precej izgubilo. V Sloveniji naj bi bilo družbeno izražanje vere nenormalno, celo nedopustno. Tako razmišljanje je seveda sad določenega filozofskega

mišljenja, ki je kot voda dolblo srca ljudi in so mnogi njegovi prevari nasedli ... A Bog ostaja Bog in tudi ta miselna zmota ga ne bo ustavila v njegovem delovanju in reševanju grešnega človeka.

V dveh vaseh smo dokončali gradnjo vaških kapel in ju blagoslovili, čeprav brez manjših političnih zapletov in delne nezvestobe vaščanov ni šlo. Župnijski praznik sv. Bernardke, ki smo ga praznovali 15. februarja z generalnim vikarjem škofije, abbéjem Antoinom, rektorjem malega semenišča v Natitingouju, je potekal v odličnem vzdušju. Utrdili smo župnijsko dvorišče, pople-skali zvonik in stranišči, otroci zbora sv. Klare so izdali svojo prvo zgoščenko, otroci-misjonarji pa ob nedeljah popoldne obiskujejo ostarele ljudi, z njimi in zanje molijo in jim pustijo nekaj živeža ...

Nekaj zakonskih parov se pripravlja na zakrament sv. zakona, nekateri pa še boleče oklevajo, tako da potrebujejo razsvetljenje, vero, Božjo pomoč. 46 katehumenov se pripravlja na sv. krst in prvo sv. obhajilo.

Vesel sem, da temeljna krščanska občestva, vsaj štiri, bolj ali manj dobro živijo. Tako se kristjani enkrat tedensko združujejo k molitvi in razmišljanju ob Božji besedi v enem od svojih domov. To je pot k večji osebni odgovornosti v odnosih med njimi in do župnije, saj je največji problem v premajhnem čutu za skupno dobro, ki je župnija. Gre za pomanjkanje odgovornosti in požrtvovalnosti. Lenoba, brezbržnost, individualizem, sebičnost, skopuškost so grehi, ki močno hromijo življenje skupnosti ...

Dopoldne sva šla s kuharjem k njemu domov, pobrala koruzo, sirk in njegovo ženo z najmlajšo hčerko Andrejo. To je bila priložnost, da sem spoznal njegove brate, mamo, okolje, pa tudi mesto Cobly. Mimogrede sva obiskala tamkajšnjega župnika Frederika, ki je iz plemena Bariba in ga je škof poslal med tamkajšnje

večinsko ljudstvo Njendi. Sicer pa je v župniji prava mešanica vsaj petih močnejših ljudstev. Danes je bil tukaj tržni dan, tako da je z vseh koncev prihajalo veliko ljudi. Med prodajalci so bili najbolj glasni prodajalci prenosnih telefonov s SIM kartico telefonskega operaterja MTN. Ljudje so se zanje močno zanimali. Ker so v vasi postavili MTN oddajnik, je telefonski signal precej močan.

Ko sem danes predaval o posvečenem življenju, je bilo izredno sproščeno, prijateljsko, veselo vzdušje. Ne vem, od kod to prihaja: včasih je prav veselo, pa kar samo od sebe, čeprav je včasih lahko tudi nekako težko, pa ni razloga za to.

Na Gospodovo oznanjenje Mariji je tudi praznik tukajšnje frančiškanske province Učlovečene Besede v Zahodni Afriki. Tukajšnji provincial ima trenutno hude bolečine v hrbtenici, tako da je v postelji. Z zdravniki že iščejo možnost operacije 2. aprila.

Nepridipravi so okradli direktorico našega katoliškega liceja, s. Alet. V sobi je imela denar od šolnine mladih in so ji ga ukradli, pa tudi računalnik. Medtem so ji osebne stvari – osebno izkaznico in ostalo, že vrnili. Sestre sumijo, da ena od deklet, ki je pri njih v internatu, po prenosnem telefonu obvešča, kje so, in zlikovcem tako daje sveže informacije. Skupaj s policijo že odkrivajo sledi, ki bodo mogoče dale kaj pozitivnih rezultatov. S. Florence je njihova predstojnica. Seveda se je spomnila podobne afe, ki jo je doživela, ko smo bili skupaj v misijonu v Nadobi v Togu. Je precej hladnokrvna in je preveč ne skrbi, medtem ko je s. direktorica močno prestrašena, čeprav polagoma postaja pogumnejša.

Z vami sem delil nekaj novic in življenjskih utripov. Rastite v veselju, ki je onkraj žalosti tega sveta. Živite iz luči, ki ni vidna, a je večno resnična. Dvigajte se v višine, ki niso geografske, marveč duhovne, prežete s Svetim Duhom. Še enkrat veselo veliko noč, Kristusovo zmago, vam vsem in vašim družinam. Hvala za prijateljstvo, za vso podporo, za vso pomoč, edinost in ljubezen ves čas mojega misijonskega delovanja.

Vdani in hvaležni

p. Pepi Lebreht OFM

Napovednik dogodkov

MAJ

- 16.5.2009: Marijafest na Ptujski Gori - bratje minoriti
- 22.-24.5.2009: Duhovne vaje za FSR v Kančevcih, vodi br. Primož Kovač OFMCap

JUNIJ

- 29.6.-9.8.2009: 6 tednov Frančiškovih taborov v Srpenici (www.franciskov-tabor.si), bratje frančiškani in manjše sestre

JULIJ

- 1.-4.7.2009: Tabor z mlade (za 9. razred in mladino) - bratje minoriti
- 16.-21.7.2009: Romanje v Assisi za družine - bratje minoriti
- 19.-25.7.2009: ADAM 2009: Duhovni tabor s tečajem angleškega jezika - bratje kapucini
- 22.-30.7.2009: Počitnice z mlade v Assisiju - bratje minoriti

AVGUST

- 26.7.-1.8.2009: Romanje na Poljsko - bratje minoriti
- 1.-14.8.2009: peš romanje v Assisi - šolske sestre
- 2.-9.8.2009: Giovani verso Assisi - bratje minoriti
- 5.8.-12.8.2009: Romanje v Assisi - 1. skupina - bratje kapucini
- 9.-15.8.2009: Evropsko srečanje mladih v Santiagu de Compostela – bratje frančiškani
- 16.-25.8.2009: Romanje v Assisi - 2. (kolesarska) skupina - bratje kapucini
- 18.-25.8.2009: Litva - Evropski kongres FRAME

SEPTEMBER

- 18.-20.9.2009: Duhovne vaje za FSR na Brezjah ali v Piranu, vodi p. Martin Gašparič OFMConv

Ob 800-letnici Frančiškove karizme se pogovarjamo z našimi duhovnimi asistenti

P. Damijan Vračko OFM

je gvardijan v frančiškanskem samostanu v Nazarjah in duhovni asistent krajevnega bratstva Mozirje

P. Damijan, kaj vam pomeni biti duhovni spremljevalec Frančiškovih bratov in sester? Vam to pomaga tudi pri vaši osebni rasti?

Ob premestitvi po 21-letnem delovanju v bližini sotočja Save in Sotle, v dobovski župniji, tromeji zagrebške nadškofije, novomeške in celjske škofije, sem pripotoval ob Savi in Savinji do Nazarij. Tukaj so me pričakale tri povsem nove službe: duhovna oskrba sester klaris, služba samostanskega predstojnika (gvardijana) in spremljanje FSR v sosednji, mozirski župniji. Vsemu temu bi se lahko reklo popolno »benjaminstvo« ali »plavalni tečaj na tri strani«, kar se tiče mojih dosedanjih izkušenj. Razumljivo je, da je vse to v meni sprožalo tesnobo, strah, negotovost in pomisleke, kako bo šlo in ali bom vsemu temu kolikor toliko kos. Misel na brate, nekatere že rajne, kako so v duhu pokorščine sprejemali nove izzive, in zaupanje v Boga sta mi te dvome in pomisleke pomagala premagovati.

Duhovno spremljanje naših bratov in sester v KB Mozirje mi pomeni dvojno nalogo. Najprej osebno. V dolgih letih, ki sem jih preživel na župniji oddaljen od bratske skupnosti, je bilo marsikdaj pokrito ali potisnjeno v ozadje to, kar je prvenstveno v načinu našega življenja in

delovanja (zaradi samote, obveznosti na župniji, neurejenega gospodinjstva, pomanjkanja časa za oddih in večje skrbi za zdravje). Ta nabrani prah počasi izginja tudi ob ponovnem poglobljanju v življenje sv. Frančiška in sv. Klare ter njunih duhovnih sinov in hčera. Tako se človek duhovno pomlaja, odgovarja na svojo poklicanost in ob zgledu sobratov in sester dobiva novih moči, potrebnih vzpodbud, skratka vsega dobrega, kar v sebi zbira in po svojih zmožnostih nesebično deli naprej.

Prvi nalogi potem sledi druga, ob vsakem mesečnem srečanju s KB v Mozirju. Vsako srečanje nas bogati, od njega odhajamo bogatejši za nova spoznanja in vzpodbude – sam in, upam, tudi bratje in sestre.

Ob spoznavanju življenja in kreposti sv. Elizabete, ob odkrivanju zgodovine in življenja tretjrednih in drugih oblik posvečenega življenja, se trenutno posvečamo razvoju drugega reda sv. Klare. Ta tema jim je še posebno blizu, saj jih kar nekaj naše sestre klarise gmotno podpira, jih pozna ali jih je drugače z njimi povezanih, sami pa so zato deležni njihovih molitev. Naša skupina je pravi mozaik izkušenj dobrega, lepega in osrečujočega, kar bogati vse nas, pa tudi druge na našem koncu Savinjske doline. Kdo ni vesel pogumnih zapisov našega novoizvoljenega predsednika KB v Družini in drugod, verzov in spisov ljudskega pesnika in pisatelja, izkušenj spretnege izdelovalca sodov, kar dveh čebelarjev in njunih izkušenj, pa nasvetov zapriseženih gospodin, spretnosti šivilj, delovnih izkušenj upokojenih uslužbenk in delavk?

Tako se človek duhovno pomlaja, odgovarja na svojo poklicanost in ob zgledu sobratov in sester dobiva novih moči, potrebnih vzpodbud, skratka vsega dobrega, kar v sebi zbira in po svojih zmožnostih nesebično deli naprej.

Glejte, vse to nas povezuje in bogati, odkriva, česar do zdaj še nismo vedeli ali nam ni bilo zaupano ali pa smo preprosto prezrli. Tako z brati in sestrami s ponižnostjo sv. Frančiška in njegovega ljubečega čutenja do vsega ustvarjenega v marsikaterem načinu življenja, dela in

medsebojnih odnosov v ozadju vsega tega odkrivamo mogočno Božjo roko s široko odprto dlanjo proti nam.

Kako je krajevno bratstvo vključeno v življenje župnije oziroma kje je njihovo mesto?

KB ni osredotočeno samo na mesečna srečanja ter potrebno zavzetost in žrtvovanje znotraj njega, ampak tako kakor druge skupine sodeluje in pomaga pri delu v župniji in še v drugih oblikah, kjer je to potrebno. Vsi dobro vemo, da vsaka dobra roka, pravi nasvet, dober glas, vsaka sposobnost, s katero smo obdarjeni, župniji kot občestvu veliko pomeni.

»Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte« – ta Jezusov nasvet in vzpodbuda tu še posebno pride do izraza in uresničenja.

Kako skrbite za »podmladek« oziroma imate kaj mlajših članov, morda Frančiškove otroke?

Doslej smo samo opazovalci s tiho željo, da bi se tudi naše bratstvo začelo pomlajevati. Če namreč ob nekem človeku ali skupini začutiš miren svet, bogastvo in plemenitost, duhovno moč, te vse to gotovo pritegne. Marsikdo se bo vprašal, kje je ta človek vse to našel.

*Pogovor sva pripravila
Mateja in Metod Trajbarič FSR.*

Ob 800-letnici:

Slovesna akademija v Cankarjevem domu

Na slovesnosti ob 800-letnici Frančiškovih bratov in sester na Slovenskem smo videli marsikaj – dobrega in slabega.

Pred začetkom o vsebini slovesnosti nisem vedel veliko – le to, čemu je posvečena in kje bo potekala. Ne veliko, vendar je bilo predvsem slednje, kraj dogodka, dovolj, da sem v Cankarjev dom odšel z določenimi pričakovanji, ki pa se na žalost niso v celoti uresničila.

Pa vendar sem želel videti predvsem dobro. In začetek je veliko obetal. Najprej orgelska improvizacija Marka Petrušiča, nato posrečeno izbrana voditeljja, ki sta se kljub pomanjkanju kilometrine in očitni tremi zelo dobro znašla in lepo povezovala prireditve. Tudi Kristina Vrčon, ki je govorila v vedno močnejšem domačem, primorskem narečju, ni bila moteča, ampak je s tem dodala slovesnosti dobrodošlo igrivost in sproščenost.

Sledil je odlomek iz Orgelske sonate p. Franceta Ačka, Sončna pesem sv. Frančiška v interpretaciji Pavleta Ravnohriba, nato pa pesem Rože Gantar Frančišek, ki sta jo Tina Trdan in Eva Gornik – če jima ob mladosti pogledamo skozi prste za kakšno napak(ic)o – lepo izvedli.

Med pozdravnimi nagovori, ki so sledili, je prvič zapel združeni pevski zbor različnih, večinoma frančiškanskih župnij. Tu sem prvič debelo pogledal. Ne pojejo vsi? Kako? No, kasneje sem dobil odgovor. Izkazalo se je namreč, da je poleg *združenih zborov* na odru hkrati še en (združen) zbor. Do konca pozdravnih nagovorov pa sem debelo gledal še enkrat. Pevci so sedli enostavno – *na tla*. V polni dvorani osrednje slovenske kulturne institucije! Še nikoli videno in upam, da tudi nikoli več! Lahko bi jim dali stole, kot je to ustaljena praksa npr. pri izvedbah Beethovne Devete simfonije, ali pa bi jih umaknili z odra. Morda bi bilo slednje še bolje, saj se tako oba zbora ne bi med seboj mešala.

Nato pa je na vrsto prišla kantata Hvalnica stvarstva, za katero si avtor p. Marjan Cvitak zasluži vso pohvalo, pa čeprav – o tem bom pisal v nadaljevanju – je nismo slišali v celoti. Nekaj kritičnih besed si ob tem zaslužijo organizatorji, ki niso uspeli zagotoviti ustreznega ozvočenja, in solisti, saj je izkušenim glasbenikom za napak(ic)e – in teh ni bilo malo – težje pogledati skozi prste. Res škoda, da dela, ki je

bilo napisano posebej za to priložnost, nismo slišali v dovolj kakovostni izvedbi.

V nadaljevanju pa smo slišali nekaj odlomkov iz različnih literarnih del, ki govorijo o sv. Frančišku, nekaj odlomkov iz sodobnih del manjših bratov in sester klaris ter nekaj besed velikanov med Frančiškoviimi brati na Slovenskem, ki so se izmenjavali z orgelsko improvizacijo Marka Petrušiča in kantato Hvalnica stvarstva. Med interpreti književnih del naj izpostavim dva. Na eni strani Toneta Kuntnerja – vidi se, da je pesnik in da *zna* – na drugi pa Nino Ivanič – odrska umetnost je *umetnost* in ne obrt, njena interpretacija pa je delovala bolj obrtno kot umetniško.

V vse to pa je bil umeščen še osrednji govornik slovesnosti, direktor Mohorjeve družbe Jože Faganel, ki se je izkazal z odličnim poznavanjem sv. Frančiška in njegovih bratov, in pronicljivim opazovanjem časa, v katerem živimo, vse to pa je znal povezati v zanimiv, ne prezahteven in slovesnemu dogodku primeren govor. Lepo bi bilo le, če bi mu, pa tudi ostalim govornikom na začetku in na koncu slovesnosti, pripravili primeren govorniški pult.

Ob koncu je sledila še zahvala p. Milana Kosa, blagoslov mariborskega nadškofa dr. Franca Krambergerja, Frančiškov Pozdrav Blaženi Devici Mariji, ki ga je interpretirala, *zmolila* Ivaničeva, ter sklepna pesem Ti, o Marija (tu so *združeni* zbori spet vstali).

Moram pa se dotakniti še nekaterih tem.

Problematičen je bil po mojem mnenju že sam koncept slovesnosti. Če je bila to osrednja slovesnost ob jubileju, bi lahko pričakovali nekaj, kar bo namenjeno kar najširšemu krogu občinstva. Vendar pa to pot ni bilo tako. Izbrani kulturni program – resna glasba in branje književnih del – je lahko namenjen samo odraslim z ustrezno izoblikovanim občutkom za umetnost, nekakšni, oprostite izrazu, *eliti*. Pa s to elito ne mislim nekega ozkega kroga ljudi, saj ni bilo govora o jedrski fiziki, ampak samo ljudi, ki imajo vsaj malo izoblikovan čut za umetnost. Mislim na elito v zelo širokem pomenu besede, ki pa je bila v dvorani – upam si trditi – v manjšini.

Gotovo program ni bil namenjen ali pa ni bil primerno oblikovan za otroke, ki jih je bilo v dvorani kar nekaj, pa tam niso imeli kaj početi. Zato naj jim bo tudi oproščeno za vrišč; od programa pač niso imeli nič. Gotovo tudi program ni bil namenjen ljudem, ki poredkoma zahajajo v takšne ustanove, kot je Cankarjev dom; tako poredko, da *kljub opozorilu* pred začetkom ne vedo, da se na takih slovesnostih ne fotografira in da se pred začetkom izključi mobilne telefone. Program tudi ni bil namenjen ljudem, ki ne zmorejo obvladovati svojega kašlja do aplavza – v našem primeru največ nekaj minut. Vsekakor pa program ni bil namenjen ljudem, ki ne pustijo

glasbenikom, da bi ti dokončali svoje poustvarjanje, in ki začnejo ploskati kar med skladbo. Kantata Hvalnica stvarstva je namreč napisana za soliste zbor orkester in *orgle* – in prav zadnjega, orgelskega dela kantate nam ni bilo dano slišati. Da ne omenjam ploskanja po Pozdravu blaženi devici Mariji, za katero sta nas voditelja *implicito* opomnila, da je molitev, ter po blagoslovu marijanskega nadškofa dr. Krambergerja.

Vsem tem ljudem slovesnost ni bila namenjena. Ne pravim pa, da jim *ne bi smela* biti namenjena. Morda bi jo bilo potrebno samo malce vsebinsko popestriti, predvsem pa jo postaviti na kakšno manj formalno prizorišče, ali pa morda še bolje – dogajanje raztegniti čez cel dan in na različna prizorišča. Tako bi z lahkoto v praznovanje vključili program za otroke, mladino in kogarkoli, predvsem pa – in to sem tudi pogrešal – bi lahko v program vključili *zahvaljevanje, evharistijo*.

Slovesnosti sem se veselil, saj je izbira prizorišča obetala veliko. Tudi osnovni koncept je bil prizorišču – ne pa tudi publiki – primeren. Morda je bilo za moj okus – poudarjam, za *moj okus* – preveč besede in premalo glasbe. Odšel pa sem malo razočaran, saj se je na trenutke zdelo, da je stvar pripravljena na hitro, predvsem pa me je razočarala publika. Nekateri so pač očitno *moral* biti samo zraven.

Pa vendar bi rad zaključil optimistično. Organizacija take slovesnosti ni enostaven projekt in zahteva veliko truda in dela, zato gre organizatorjem vsa zahvala in pohvala, vsem prijateljem sv. Frančiška pa čestitam ob jubileju in jim želim mir in dobro.

Leon Jagodic

Skupaj s sv. Frančiškom pred križanim pri sv. Damjanu

Molitveno srečanje članov FSR iz Gorice in Nove Gorice v župniji sv. Andreja v Štandrežu (Italija), 24. marca 2009

Razpelo iz cerkvice sv. Damijana prikazuje celotno Kristusovo življenje, njegovo smrt na križu in slavo njegovega vstajenja. Neločljivo je povezano z zgodbo asiškega svetnika in zato še danes velja za simbol vse njegove »družine«. Ko je mladi Frančišek molil pred to podobo, je zaslišal Jezusov glas: »Pojdi in popravi mojo Cerkev!« To je bil eden ključnih trenutkov v njegovem življenju, ki ga je privedel do tega, da je Kristusovi Cerkvi resnično postavil trdnjše duhovne temelje. Pred isto milostno ikono, ki

že več kot osem stoletij prinaša tolažbo in upanje vernikom po vsem svetu, smo se z zbrali v župnijski kapeli v Štandrežu – domačini in člani obeh Frančiškovih družin, Slovenci in Italijani. V duhu našega vzornika želimo skupaj stopati po poti sprave in iskrenega bratstva.

Potem ko smo poslušali Božjo besedo in molili, da bi »vzvišeni in veličastni Bog razsvetlil temine srca«, razmišljali in peli, je duhovni asistent goriške skupnosti kapucin p. Aurelio poudaril: »Tudi mogočno drevo zraste iz drobnega semena. Zato ima tudi to skromno srečanje veličasten pomen, saj želi biti znamenje, seme nove skupnosti. Križ nas spodbuja k preseganju vseh delitev. Vera je ena, kot je eno Kristusovo telo.« Štandreški župnik gospod Karel Bolčina pa je poudaril, da vera ni poštni paket, je kot harmonika, ki se lahko raztegne in zoži. Lahko jo ohranimo, a tudi izgubimo, zato je prav, da prosimo Gospoda, naj nam pomnoži vero, saj bomo le iz nje lahko črpali upanje, da je vredno živeti. Danes sta nam potrebna prav vera in upanje v prihodnost. Samo s ponižnostjo in spoznanjem, da nam Bog daje moč ljubezni, bomo zmogli ohraniti veder obraz, sočutje in ljubezen do bližnjega. Gospod Karel je tudi pozdravil prisotne v imenu goriškega nadškofa De Antonija, ki se bratskega srečanja ni mogel udeležiti, je pa z veseljem podprl to pobudo. Dejal je tudi, da letos praznujejo vsi redovi, ki izhajajo iz Frančiškove karizme, 800-letnico potrditve reda manjših bratov, s katero je asiški ubožec od papeža Inocenca III. dobil dovoljenje za svoj način življenja po evangeliju. »Pravila so osnove življenja, ki jih nujno potrebujemo, da se spoštujemo in gradimo,« je še dodal. »Združeni smo v eno skupnost, ki je ne ločujejo ne jeziki ne kulture, da po sv. Frančišku skupaj častimo Boga.«

Hvaležni smo vsem pobudnikom tega in predhodnih srečanj, ki pomagajo združevati obe skupnosti ter presegati stare delitve in meje, pa podirati pregrade v srcih ljudi. Prijeten bratski večer se je sklenil s Frančiškovim blagoslovom, ki ga je podelil p. Aurelio, in s srčno željo, da bi se kmalu ponovno srečali.

Bratstvi FSR iz Gorice in Nove Gorice

Spoznavamo brate in sestre Frančiškovega tretjega reda

Zlatka in Stanko Šorli FSR

Bi lahko na kratko predstavila sebe in vajino družino? Ali sta za sv. Frančiška uspela navdušiti še koga od bližnjih?

S. Zlatka: Prihodnje leto, če Bog da, bova obhajala 40. obletnico poroke. Bog nama je podaril štiri otroke. Najstarejša dva sta poročena in imamo štiri vnuke. Najstarejši se prav letos pripravlja na sprejem svete birme. Pri otrocih je bilo in tudi pri vnukih je veliko veselja pa tudi odgovornosti. Zaenkrat se še nihče od najinih najbližjih zavestno ne zgleduje po svetem Frančišku, ampak v šali si včasih rečeva, da je za to še čas, saj sva bila tudi midva »zapoznel poklic«.

Kdo vaju je navdušil, vama predstavil red in kaj vaju je nagovorilo, da sta se odločila za zaobljube?

Br. Stanko: Svetega Frančiška sem »spoznal« že v otroštvu. Rad sem bral in v roke so mi prišle tudi »Rožice sv. Frančiška«. Potem je ta otroška podoba svetega Frančiška kot iskra pod pepelom tlela nekje v mojem srcu, dokler pred

nekaj več kot petnajstimi leti te iskric ni začel vzplamtehati rahel vetrič. Takrat me je namreč Zlatka pripravila, da sva skupaj z brati minoriti za teden dni prvič poromala v Assisi. In med preprostim življenjem pod šotori in hojo po Frančiškovih krajih se je ta plamen razplamtel v ogenj in ob koncu romanja sem že vedel, da se bom tja še vračal. Tam sva seveda spoznala mnogo Frančiškovih bratov in sester in to je bil prvi stik s FSR.

S. Zlatka: Ker sva v domači župniji pogrešala kakšno skupino, kamor bi se vključila, da bi poglobila svojo duhovnost, sva po tem prvem asiškem romanju začela redno zahajati na mesečna srečanja »Duha Assisija« in domačega krajevnega bratstva v takrat še stari samostan v Piranu. Vezi s Pirančani in sv. Frančiškom so se tako krepile in naslednje leto smo spet skupaj poromali v Assisi in potem še kar nekajkrat. Postopno sva začutila, da naju morda Bog vabi, da se tudi formalno vključiva v FSR. Največji problem je bil, kako premagati občutek nevrednosti, ki se je mešal z občutkom odgovornosti. Ko pa v ponižnosti izročiš vso svojo majhnost in grešnost v usmiljene Božje roke in ko si pripravljen prositi za Božjo pomoč in zaupati vanjo, tudi ta korak ni več težak in na praznik Brezmadežne leta 2000 sva vstopila v FSR.

Na generalnem kapitlju sem ob srečanjih z brati in sestrami vseh barv kože, iz različnih geografskih, socialnih in kulturnih okolij zaslutil resnično veličino in povezovalno moč karizme svetega Frančiška.

Kaj vama pomeni FSR v vajinem vsakdanjem življenju?

Br. Stanko: Živiva v zelo majhni župniji Grahovo ob Bači, v vasi Koritnica, sredi Baške grape. Tukaj je tako lepo, da bi semkaj vsaj kdaj zašel tudi sv. Frančišek, če bi vedel zanjo. Kot je že Zlatka rekla, sva pogrešala vezi s »sorodnimi dušami« na duhovnem področju. In vse to, celo več, sva našla z vstopom v FSR. V vseh teh letih sva spoznala toliko čudovitih ljudi, mladih in starih, po katerih prejemava sporočila iz zakladnice življenjskih modrosti in izkustev, da

za vse to bogastvo nikdar ne bova mogla biti dovolj hvaležna.

S. Zlatka: Tudi sicer nama je način Frančiškovega razmišljanja in delovanja blizu. Življenje na vasi omogoča pristen stik z naravo. Tako lepo je, ko te ob jutranjem svitu prebudi ptičje petje, ko se lahko sprehodiš po z roso umiti trati, ko lahko prisluhneš žuborenju studenca in si z njim osvežiš lice in usta ... Ali pa ko se na vrtu veseliš setve, občuduješ rast in pričakuješ žetev. Vznemirljiv je pogled na zlatorumeno žitno klasje, ki šelesti in valovi v vetru, kot bi se Bogu zahvaljevalo za čudež rasti ... In ko postaviš na mizo doma pridelano hrano, lahko samo še hvaležno zapoješ »Aleluja«.

Gotovo je poseben dar, da sta oba zakonca člana FSR. Kako se pri tem podpirata?

Br. Stanko: Poznam kar nekaj bratov in sester, ki imajo doma težave, ker so zakonci ne razume, ne podpira ali morda celo nasprotuje njegovi pripadnosti FSR. Sam sem izjemno hvaležen Bogu, da lahko skupaj z Zlatko, vsak po svoje sicer, ampak vseeno združeno, živiva Frančiškovo karizmo.

Skupna jutranja molitev Hvalnic, skupna udeležba na srečanjih KB – sedaj na Kostanjevici nad Novo Gorico, skupna romanja, skupne duhovne vaje – vse to tako blagodejno vpliva na zakonsko življenje, ki v vsakem starostnem obdobju prinaša tudi težave in trpljenje.

S. Zlatka: Hvaležna sem, da te milostne ure lahko preživiva skupaj, da skupaj dajeva na razpolago svoje talente, da skupaj rasteva. Če samo pomislim, koliko ur skupaj presediva v avtu na poti na vsa ta srečanja, moram biti res hvaležna.

Že kar nekaj časa služita na raznih ravneh, od krajevnega bratstva, pokrajinskega sveta pa do narodnega sveta. Verjetno je občutek vesoljnega bratstva po udeležbi na generalnem kapitlju še močnejši. V čem vidita pomen delovanja svetov na različnih ravneh? Zakaj so te strukture potrebne?

Br. Stanko: Kot že samo ime pove, je FSR red, torej je življenje v njem podrejeno nekim pravilom, ki veljajo za vsa bratstva. Krajevno

bratstvo ne more obstajati samo zase, povezano mora biti z drugimi bratstvi. Sveti na različnih ravneh med drugim skrbijo, da so te vezi čimbolj pristne, da se bratstva ne zapirajo sama vase, da vidijo in občutijo tudi potrebe drugih, da si medsebojno pomagajo ... Gotovo najpomembnejše poslanstvo svetov pa je, da skrbijo, da je življenje vseh bratov in sester čimbolj skladno z ideali svetega Frančiška, to je z božjo besedo. Konec preteklega leta sem imel milost, da sem od blizu začutil in spoznal utrip najvišje ravni FSR. Na generalnem kapitlju sem ob srečanjih z brati in sestrami vseh barv kože, iz različnih geografskih, socialnih in kulturnih okolij zaslutil resnično veličino in povezovalno moč karizme svetega Frančiška. Obenem pa sem se zavedel ogromne odgovornosti vseh nas, ki smo se rodili in živimo v tako imenovanem bogatem svetu, do vseh tistih, ki živijo v revščini, preganjanju in trpljenju. Ker smo veliko prejeli, tako v materialnem kot duhovnem smislu, se bo od nas tudi veliko zahtevalo.

Redno se udeležujeta duhovnih vaj. Kako vaju bogatijo in kako vplivajo na vajino duhovno rast?

Br. Stanko: Kako zanimivi smo ljudje ... Pripravljeni smo narediti vse mogoče, da bi ohranili ali izboljšali telesno in duševno zdravje. Kupujemo razne »čudežne« preparate in pri-pomočke, hodimo na izlete, na dopust ... Žal

Hvaležna sem, da te milostne ure lahko preživiva skupaj, da skupaj dajeva na razpolago svoje talente, da skupaj rasteva ...

pa pre pogosto pozabljamo na naše duhovne potrebe. Upam si trditi, da so duhovne vaje pomembnejše in koristnejše kot še tako »super« dopust. Če je duh bolan, tudi telo in duša ne moreta biti zdrava.

S. Zlatka: Vsako leto se najmanj dvakrat, spomladi in jeseni, skupaj udeleživa duhovnih vaj, jaz sama pa še kdaj vmes. Nekateri dogodki so čas milosti in duhovne vaje gotovo spadajo mednje. Že vsak pogovor s komer koli lahko prispeva k duhovni rasti. Če pa se to dogaja ob duhovnih vajah, ko ob vzpodbudah duhovnega voditelja vsi skupaj kličemo medse Svetega Duha, mora biti srce res hudo bolno ali pa skrajno zakrknjeno, da se ne bi odprlo za Božjo milost, ji prisluhnilo in jo sprejelo.

Letos praznujemo 800-letnico vodila. V čem je Sv. Frančišek še vedno aktualen, kako njegova karizma odgovarja na potrebe časa?

Br. Stanko: Vesel sem, da bomo tudi Slovenci letos tako slovesno in dostojno obhajali ta pomembni jubilej. Frančiškova karizma je namreč neizbrisno zaznamovala tudi našo zgodovino. Sicer pa Frančišku mirno lahko rečemo človek za vse čase in človek za vse dežele ali kulture, če hočete.

Tako brezčasen je in univerzalen, tako podoben je Kristusu, ves živi v njem, kakor bi rekel sv. Pavel. Današnji svet, bolan od tekmovalnosti, pohlepa in brezbriznosti, potrebuje Frančiškovo rahločutnost, miroljubnost in ponižnost, ki naj najde mesto v naših ravnanjih. Izkoriščana zemlja, bolni gozdovi in zastrupljene vode potrebujejo naše spoštovanje. Lačni, bolni in trpečji potrebujejo našo besedo, našo molitev, naše roke, naš kruh. Vse stvarstvo potrebuje našo ljubezen. Bogu pa smo skupaj s Frančiškom dolžni izkazovati našo hvaležnost.

S. Zlatka: Nikoli ne bom mogla doumeti, kaj šele izkoristiti vseh razsežnosti, ki mi jih ponuja sv. Frančišek.

In še misel za konec ...

Br. Stanko: »Dokler imamo čas, delajmo dobro. Doslej smo storili tako malo!« je sv. Frančišek pogosto govoril svojim bratom. S

to njegovo vzpodbudo in zgledom lahko z majhnimi koraki tudi mi spreminjamo svet. Vsak s svojim srcem in svojimi rokami! Nihče ne more jesti in piti namesto mene. Če ne jem in ne pijem, umrjem! Nihče tudi ne more moliti in delati dobro namesto mene. Če ne molim in ne delam dobro, tudi umrjem, le da je lahko ta smrt usodnejša! »Blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji, zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega,« pravi Frančišek.

S. Zlatka: Rada bi vsakemu posebej položila v srce, da bi s svojim življenjem skupaj s sv. Frančiškom neprestano pel Hvalnico stvarstva in skupaj z njim zaključil: »Hvalite in poveljujte mojega Gospoda in zahvalite se mu in služite mu v veliki ponižnosti.«

Draga Zlatka in Stanko, hvala vama za bogate in globoke spodbudne misli. Bog naj blagoslavlja vajino delo, da bosta njemu in bratom še dolgo služila v Frančiškovem svetnem redu.

Pogovor sva pripravila Mateja in Metod Trajbarič
FSR

Mariborska regija FSR

Srečanje krajevnih bratstev

Pokrajinski svet Frančiškovega svetnega reda Maribor je v soboto, 28. februarja 2009, v samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj pripravljal srečanje predsednikov, odgovornih za vzgojo in duhovnih asistentov krajevnih bratstev FSR v mariborski regiji. Srečanje je imelo naslov: Kaj je novega v Božji ljubezni? To vprašanje sta si postavljala sv. Frančišek in sv. Klara, ko sta se srečevala. Veselila sta se časa, ki sta ga lahko preživela skupaj, in ga nista hotela porabiti za nič, kar bi bilo manjše od Božje ljubezni.

Tudi bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda smo se veselili časa, ki smo ga lahko preživeli skupaj in drug drugega obogatili s svojim pričevanjem. Po uvodni molitvi, ki so nam jo pripravili Frančiškovi otroci iz ptujske župnije sv. Ožbalta, nas je pozdravil predsednik Pokrajinskega sveta br. Franci Tropenauer. Sledil je duhovni nagovor p. Marjana Čuka, v katerem smo razmišljali, kaj pomeni biti kristjan v današnjem svetu, kjer so cerkve vedno bolj prazne in versko življenje slabo. V svetu se vedno bolj izgublja stik z resnično Božjo ljubeznijo. Vendar nam je Očetov objem vedno na voljo, Bog je vedno z nami. Ljubezen na križu je tista, ki v resnici prinaša odrešenje. Ali še zmoremo v konkretnem življenju, konkretnih stiskah poiskati stik z resnično Božjo ljubeznijo? Kaj lahko kot Frančiškov brat/sestra naredim v današnjem zaprtem svetu? Nagovorila so nas vprašanja iz duhovnega razmišljanja p. Marjana.

Vsak izmed nas je nekaj novega v Božji ljubezni. Poklicani smo, da najprej sami živimo to

ljubezen. Skupaj s sv. Frančiškom bi lahko rekli, da lahko le s svojo gorečnostjo vnamemo tudi druge za ljubezen.

Po duhovnem nagovoru smo se razdelili v tri delavnice. V prvi delavnici so se zbrali predsedniki krajevnih bratstev in obogatili drug drugega s pričevanjem o življenju svojega bratstva. Ugotavljali so, kaj naša bratstva potrebujejo in kaj jim lahko damo, omogočimo, ponudimo. Razmišljali so o tem, kaj pomeni živeti v bratstvu. Ugotovili smo, da ima bratstvo vzgled v življenju prvih vernikov, kot beremo v Apostolskih delih. Stanovitnost v nauku, molitev, druženje, zbiranje v templju in skupno imetje so tudi danes spodbude za življenje vsakega bratstva. Udeležanje spodbud z duhovnega kapitlja so si bratje in sestre vzeli kot smerokaz v nadaljnjem življenju bratstva.

Odgovorni za vzgojo v bratstvih so se zbrali v drugi delavnici. Ugotavljali so, koliko poznajo svoje brate in sestre ter kakšne so naloge odgovornega za vzgojo. Potrebe naših bratstev se razlikujejo. Naloga odgovornega za vzgojo je, da skupaj z brati in sestrami v svetu bratstva skrbi za telesne in duhovne potrebe naših bratov in sester.

V tretji delavnici so se zbrali duhovni asistenti, ki so razmišljali o svoji poklicanosti v krajevnih bratstvih. Srečanje smo zaključili s križevim potom.

Petra Rop FSR

Ljubljanska regija FSR

Srečanje svetov
krajevnih bratstev

Pri Mariji Pomagaj na Brezjah je bilo 14. marca 2009 letno srečanje predsednikov, podpredsednikov, odgovornih za vzgojo, duhovnih asistentov, tajnikov, blagajnikov in drugih služb v svetih krajevnih bratstvih FSR Ljubljanske regije.

Srečanje smo začeli s sveto mašo, ki jo je daroval p. Martin Gašparič. Vsebina pridige je že nakazala temo srečanja: »Različne so službe, Gospod pa je isti«.

Deležni smo bili prisrčnega pozdrava p. Silvina Kranjca, predstavnika z Brezij in brata Francija Birka, predsednika pokrajinskega sveta Ljubljana. Br. Franci je predstavil nove duhovne asistente pokrajinskega sveta: predsednik kole-

gija je br. Ambrož Mušič, brata Jurij Štraus in Martin Gašparič pa sta člana kolegija.

Združili smo se v skupni Frančiškovi molitvi.

Sledilo je predavanje br. Ambroža z naslovom »Različne so službe, Gospod pa je isti« (1 Kor 12,5). Osrednje misli so bile: vodilo FSR nas vabi sprejemati vse ljudi ponižno in vljudno kot Gospodov dar in Kristusovo podobo. Povabljeni smo, da v vsakdanjem življenju odkrivamo razloge za hvaležnost. Vsak Frančiškov brat in sestra se čuti poklicanega k sodelovanju pri delu za Božje kraljestvo s svojimi različnimi darovi, sposobnostmi in lastnostmi. Obhajamo leto apostola Pavla, zato imamo lepo priložnost, da prisluhnemo njegovim izkušnjam in modrostim. Apostol Pavel nas jasno opozarja, da je njegova modrost »modrost križa«. Po Pavlu bratje in sestre delujemo kot organi v telesu. Prizadetost posameznega uda občutimo vsi. Naša medsebojna različnost je zastonjski Božji dar. Kot Frančiškovi bratje in sestre smo povabljeni, da živimo uboštvo. To pomeni odgovorno gospodarjenje s podarjenimi talenti, pridobljeno podarjati naprej kot zastonjski dar svojim bližnjim.

Delo smo nadaljevali po skupinah. Tema pogovora je bila delovanje svetov v krajevnih bratstvih FSR.

Podelili smo si mnenja skupin.

Predsedniki KB so predstavili letna poročila.

Na koncu je bil predstavljen napovednik dogodkov FSR za leto 2009.

Srečanje smo sklenili v frančiškanski jedilnici v prijaznem bratskem druženju.

Mir in dobro!

Pripravila s. Magda Drnovšek FSR

Vtisi s srečanja svetov krajevnih bratstev na Brezjah

14. marec 2009

S. Anica Bučar, odgovorna za vzgojo v KB Sostro

Kaj naj rečem? Veliko pridobiš na teh srečanjih. Že samo s tem, ko spoznaš brata in sestro. Meni ogromno pomeni, da se čutiš sprejetega. Poleg tega ves »žegen« odneseš s seboj.

Br. Aleš Pintar, blagajnik KB Mladi rod

Ko pridem na srečanje, se najbolj veselim dela po skupinah, ko se srečamo z brati in sestrami. Pokazalo se je, kako različna so si bratstva, vsako pa dela na sebi lasten način, kot mu najbolj ustreza. Pogovori po skupinah so bili zelo bogati.

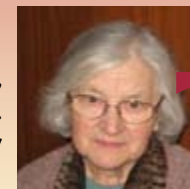
S. Marija Rudman, tajnica KB Štepanja vas

Vedno mi je lepo na teh srečanjih in zelo rada pridem. Všeč mi je bilo, ko je br. Ambrož tako lepo opisal zgodbo apostola Pavla.

S. Ana Retelj, odgovorna za vzgojo KB Novo mesto

Današnje srečanje mi je bilo zelo všeč. Zanimajo me kateheze, ki so jih pripravili v KB Sostro, da bi naša srečanja malo poživili. Ugotavljam, da se vsa bratstva srečujejo s podobnimi težavami, namreč da smo v glavnem starejši, mladih pa ni.

Mit ali resnica?

V začetku februarja so nas presenetila vabila za duhovne vaje Frančiškove mladine z naslovom: »Mit ali resnica?« ter »Resnica nas bo osvobodila«. Če že koga za udeležbo niso prepričale te besede, mislim, da so ga vprašanja, na katera bi naj na duhovnih vajah iskali odgovor, zagotovo pritegnila. Kdo sem v resnici? Zakaj verujem v enega boga? Kje je moj cilj? Vprašanja, na katera vsak človek potrebuje odgovore, še posebej mladi, ki si ustvarjamo neko podobo sebe, sveta, v katerem živimo, ter iščemo odgovore. Glavna tema teh duhovnih vaj je bila SVOBODA.

Tako smo se 13. marca v Kančevcih zbrali mladi, bilo nas je okoli šestdeset. Frančiškova mladina, kot tudi drugi mladi študenti in srednješolci, ki jih nagovarja življenje sv. Frančiška. Tako smo se lahko tudi srečali »Framaši« iz vse Slovenije, se spoznali ter navezali stike. Zbrali smo se Frama iz Vipavskega križa, Sostra, iz Vidma pri Ptuj, Štepanjskega naselja v Ljubljani ter še veliko drugih iz vse Slovenije. Seveda so bili z nami tudi bratje vseh treh redov (minoriti, kapucini in frančiškani), ki so skrbeli za našo duhovno rast, pesmi, povezanost.

Že ob prihodu v Prekmurje nas je očaral čudovit sončni zahod, ki nas je spremljal vse do prihoda v Dom duhovnosti v Kančevcih. Skozi ves vikend smo si po delih ogledovali dokumentarni film *Zeitgeist*, v katerem je med

drugim prikazan drugačen pogled na krščanstvo. Tako smo se začeli spraševati ter iskati resnico. S pomočjo naših voditeljev, ki so se za te duhovne vaje dobro pripravili ter se poglobili v film, smo ugotovili, da je film narejen zgolj manipulativno, saj poskuša ovreči vse resnice o Jezusu in krščanstvu.

Preko tega smo se dotaknili vprašanj o tem, koliko smo manipulativni, koliko naredimo za to, da bi prišli do resnice, kje črpamo informacije na katerih si gradimo svojo resničnost? Poudarili smo tudi našo odgovornost do iskanja resnice, saj smo se kot kristjani dolžni zavzemati za resnico.

Da pa smo lahko prišli do teh odgovorov, smo se vprašali tudi o svoji veri, kakšno podobo Boga ima vsak od nas, kakšna so moja prepričanja oz. verovanja.

Ker pa sv. Frančiška pri vsem tem ne moremo spregledati, smo skozi ves vikend vlekli vzporednice z dejanji in življenjem sv. Frančiška.

Namen teh duhovnih vaj je torej bil spodbuditi vse k iskanju resnice ter biti notranje svobodni. Poleg vseh resnih tem pa smo si vzeli čas tudi za igro, tako smo se lahko med sabo bolje spoznali. Sobotni večer smo posvetili družabnim igram, v katerih smo vsi uživali. V nedeljo pa smo naše duhovne vaje zaključili s sv. mašo, ki jo je vodil minoritski provincial p. Milan Kos.

Tako smo preživeli lep vikend, kjer smo izvedeli veliko novega, zanimivega ter dobili veliko »gradiva« za iskanje resnice, ki nas bo osvobodila.

Monika Emeršič FRAMA

Predstavitev skupin Frančiških otrok ljubljanske regije

REPnje

Kdo smo Frančiškovi otroci?

Veseli, razigrani ...

Frančiškovi otroci se zbiramo pri sestrah v Repnjah že vse od oktobra 1999. Naša srečanja so enkrat tedensko. Namenjena so osnovnošolcem in osnovnošolkam.

Na srečanjih prepevamo, spoznavamo sv. Frančiška in sv. Klara, molimo, se igramo, jemo ... Praznujemo praznike in tu in tam kam gremo: ali peš ali nas kdo pelje z avtom ali pa gremo kar na avtobus. Januarja so duhovne vaje za Frančiškove otroke iz ljubljanske regije, kjer se srečamo še z drugimi skupinami. Udeležimo se še Festivala Frančiških otrok in Frame ter gremo običajno ob koncu leta na izlet.

V skupini Frančiških otrok imamo priložnost za bolj osebno srečanje z Bogom in drugimi preko različnih dejavnosti, za kar lahko pri verouku hitro zmanjka časa.

s. Polonca Majcenovič

BEŽIGRAD

Naša skupina Frančiških otrok šteje 15 zabavnih otrok. Vsak petek imamo srečanje, kjer zmeraj počnemo kaj zanimivega: delamo voščilnice, izdelujemo vetrnice ... Seveda pa se vsakič tudi igramo, v lepem vremenu zunaj, drugače pa notri. Vsak otrok zase je nekaj posebnega, včasih je žalosten, drugič vesel, zato se nikoli ne dolgočasimo, ampak s srečanja odidemo prepolni otroške radoživosti.

Gasper Grbec

SOSTRO

Skupino Frančiških otrok v Sostrem sestavlja približno 25 otrok in 8 animatorjev, ki se bolj ali manj redno udeležujejo srečanj.

Srečanja imamo vsak petek ob 17.30 v župnijskem domu poleg župnijske cerkve. Srečanja potekajo tako, da se ob 17.30 začnemo zbirati, kar traja približno do 18h. Medtem se igramo različne igre, najraje tiste z žogo. Naša najljubša igra pa je »Pepček«. Ko smo že vsi zbrani, animator zmoli za začetek. Nato sledi delitev na mlajšo in starejšo skupino. Vsako skupino prevzame animator, ki je tisti teden pripravil katehezo. Ostali animatorji pa se porazdelijo in po potrebah pridružijo posamezni skupini. Kateheza navadno traja 45 minut. Po njej pa se spet vsi zberemo in za konec zmolimo kratko molitev. Nato sledi še kakšna igra, večina otrok pa gre okoli 19h domov.

Udeležujemo se tudi srečanj vseh Frančiškovih otrok, kot so Festival Frančiškovih otrok in Frame ter duhovnih vaj za Frančiškove otroke.

Vsako leto organiziramo tudi skupne počitnice, navadno po oratoriju ali v avgustu. Radi gremo na morje ali pa v hribe, da je le v bližini kakšna reka, da se lahko včasih malce osvežimo. Najbolj pomembno pri tem pa je, da smo skupaj in se družimo ter z vsakdanjim življenjem skušamo posnemati zgled svetega Frančiška.

Barbara Trkov

ŠIŠKA

Živahni, pridni, ustvarjalni, igrivi ... in ko je treba, tihi kot miške. To smo mi, Frančiškovi otroci iz Šiške.

Vabilo v Assisi

Šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja vabimo na peš romanje v Assisi po novi romarski poti Assisiana. Romanje z naslovom: »To hočem, to iščem, to srčno želim storiti,« je namenjeno mladim od 18. do 30. leta in bo trajalo od 1. do 14. avgusta 2009.

Voditelji: s. Polonca Majcenovič in s. Urša Marinčič ter kapucin br. Jurij Štravs. Podrobnosti in prijave do konca aprila oz. čim prej na 031 463 164.

Že tečem!

Jezus nas z besedami »Hodi za menoj« velikokrat vabi, naj sledimo njegovemu zgledu in zapovedim. Njegovemu povabilu se seveda odzovejo tudi otroci. K njihovi otroški razigranosti in veselju pa bolj sodi odgovor: »Ja, Jezus, že tečem!« Tako smo po zgledu svetega Frančiška tekli k Jezusu na že 15. festivalu Frančiškovih otrok, ki je bil tokrat pod geslom Že tečem. Zbrali smo se v soboto, 18. aprila 2009, pri sestrah klarisah v Nazarjah.

Ob prihodu so nas pričakali miza za prijavo, list s pesmimi, nasmejani obrazi prijateljev in sončen pomladni dan. Počasi je prišlo vseh 11 skupin: Primorci, Ljubljancani in cela paleta štajerskih skupin, ki so bili absolutni zmagovalci v kvantitativnem smislu (v kvalitativnem pa ... smo bili vsi zmagovalci!). Tisti bolj uradni del smo začeli skupaj s sestrami klarisami, ki so nas najprej pozdravile in z nami tudi zapele. No, pravzaprav so najprej one zapele eno izmed svojih pesmi, ki smo ji potem tudi drugi počasi pritegnili. Sledila je predstavitev posameznih skupin, nato pa sta lokomotivi Tomaž in Kristina odpeljala vagončke (beri: otroke) ven, kjer jih je šest pod vodstvom nove lokomotive-animatorja tvorilo vlakovno kompozicijo. Če to železniško besedišče prevedemo v besede, ki so bližje Frančiškovim otrokom, bi lahko povedali, da so se otroci pod vodstvom animatorja preizkusili v šestih štafetnih igrah. Zvezde, Dobri ljudje, Zeleni psi,

Bomo zmogli? Bomo ja!, Bratje in Sostrsko-vipavski Frančiškovi otroci so se dobro uro podili na sončku, skušali kot gosenica premagati določeno razdaljo, v vrečo nabrati kar največ kamenja, s pošiljanjem signala prehoditi razdaljo od ene do druge palice. Prav tako so iskali čimbolj izvirne načine za transport kuhanega jajca (ki je seveda moralo ostati celo), metali obroč na palico ter v mivki iskali skriti zaklad (frnikule). Enim so šle igre boljše od rok (in nog), drugim malo manj, a pomembno je, da so bili na koncu vsi veseli sodelovanja in da so pri razglasitvi rezultatov vse skupine prejele bučen aplavz. Tudi tisti na odličnem šestem mestu so si z nasmehom na obrazu glasno zaploskali. A še preden so razglasili rezultate, smo se lepo v vrsti odpravili na kosilo – pašto s tuno, ki smo jo pojedli kar zunaj.

Festival smo zaključili s sveto mašo v kapeli pri sestrah klarisah. Boga smo prosili blagoslova, da bi še naprej znali biti dobri in veseli ljudje, ki v duhu dveh velikih svetnikov – sv. Frančiška in sv. Klare – ter s pomočjo skupin FO in FRAMA prinašajo v svet oznanilo, da je Jezus vstal in živi med nami. V svojem otroštvu in mladosti bi bili radi prav tak sonček, kot je v soboto sijal v Nazarjah.

Helena Rebek

Klarin dan mladih

V zavetju samostana sester klaris v Nazarjah se je v petek in soboto, 17. in 18. aprila 2009, odvijal že 16. Klarin dan mladih, ki je letos zbiral z geslom: »Gospod, ti si naše upanje, prihajam k tebi!«

V veliki govorilnici se je zbrala razgibana »množica« mladih in manj mladih, ki so najprej prisluhnili razmišljanju frančiškana br. Janeza, ki jim je spregovoril pod naslovom: »Tukaj sem!« V odnosu do Boga se premalokrat zavedamo, da je On tisti, ki nas čaka, ki je, in da smo mi tisti, ki se moramo samo ozreti k Njemu. Stopiti v Njegovo navzočnost.

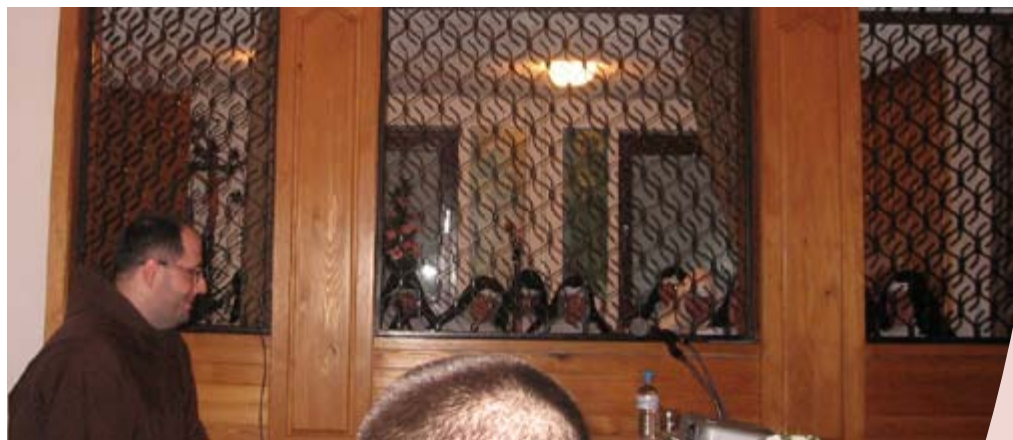
Po razmišljanju so sledili odgovori na vprašanja, potem pa smo se preselili v kapelo, kjer je bila večerna molitev, ko smo vzporejali pot sv. Pavla in sv. Frančiška in si ob njunih besedah spraševali vest.

Večer se je kmalu prevesil v noč, ko smo nekaj čez polnoč začeli z nočjo molitvijo »podaljšana« bogoslužnega branja iz brevirja, nakar smo utrujeni zaspali.

Jutro smo začeli s sveto mašo, ki jo je vodil kapucin br. Jožko, ki je sicer vseskozi spremljal dogajanje s kitaro v roki in s pesmijo na ustih.

V dopodanskem času so sledili pogovori, v Nazarje pa so tudi že prispeli otroci, ki so se udeležili Festivala Frančiškovih otrok.

Sestre klarise so še pripravile premišljevanje na temo: »Frančišek in Klara danes«, ki je zaokrožil celoten dan mladih, ki se je zaključil s skupnim kosilom.

Dragi zbiralci zamaškov plastenk, pozdravljeni!

Z velikim veseljem vam sporočam, **DA SE PRIDRUŽUJEMO VRTCU MIŠKOLIN IN ORIFLAMI, KATERE ČLAN JE ANŽE, V EKOLOŠKI, HUMANITARNI IN VZGOJNI AKCIJI ZBIranJA ZAMAŠKOV PLASTENK ZA ANŽETA.**

Zbiramo zamaške plastenk sadnih sokov, mineralne vode ... vseh velikosti (NE zbiramo zamaškov od olja, kisa in mlečnih izdelkov, ker jih zaradi vonja ne moremo skladiščiti). Zbiramo tudi vse tiste plastične zamaške, ki nosijo oznako za reciklažo.

Do 24. septembra 2009 se pridružujemo (doslej je akcije vodila župnija Šentrupert na Dolenjskem v sodelovanju s 50 župnijami, 20 srednjimi šolami, 90 osnovnimi šolami, 40 vrtci ...) akciji zbiranja zamaškov plastenk za Anžeta. Salezijanski mladinski center Cerknica (SMC Cerknica), ki je našo akcijo velikodušno prevzel, bo septembra 2009 odločil, za koga se bo zbiralo naprej.

Zbrati želimo čimveč zamaškov plastenk in pomagati Anžetu, da bo čimprej prišel do proteze. Tistega usodnega dne v januarju 2009 je Anžetu počila guma. Poklical je AMZS pomoč. Ko sta s serviserjem urejala še papirnate podrobnosti, je vanju treščil tovornjak. Serviser je izgubil življenje, Anže pa je bil hudo poškodovan. Izgubil je nogo. Nedavno se je vrnil iz bolnišnice. Energije in volje do življenja ima veliko. Želi še marsikaj storiti ...

Če stopimo skupaj, verjamem, da lahko storimo veliko dobrega. Odkup zamaškov je zagotovljen, in sicer 1000 kg = 300,00 evrov. Anže mora zbrati 40.000 evrov za protezo, ki je naročena v tujini. Časa ima le 6 mesecev.

VELIKA PROŠNJA

Prosimo, da zamaške plastenk res skrbno pregledate, preden jih stresete v vrečo za smeti in pripeljete do zbirališča. Vreče naj bodo označene z vašo zbiralno ekipo in naj ne bodo strgane. Kdor je doslej pripeljal zamaške plastenk skrbno urejene, ve, da pri pretresanju v vreči niso bili le zamaški plastenk, ampak tudi zamaški, ki ne sodijo zraven, ter razne druge primese in odpadki. Kar ne sodi k plastičnim zamaškom, prosimo, skrbno odstranite. Hvala, ker vemo, da se boste odslej še bolj potrudili in naredili vse, da bomo skupaj lahko naredili še veliko dobrega.

ZBIRALIŠČA ZAMAŠKOV

- Ljubljana-Rakovnik – pri založbi Salve (ko prideš do cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku, zaviješ levo v Don Boskov park, se povzpneš na prvo ploščad, kjer je parkirišče; na tisti ploščadi je zbirališče; če ne najdeš, vprašaj)
 - SMC Cerknica
 - Pesnica pri Mariboru – pri starših s. Dani Kordeš
 - Bled – sestre HMP, Partizanska c. 6
 - Škofljica – pri bencinski črpalki (**obvezno** prej pokliči Kajo Končar)
- Za vse dodatne informacije in za odvoz zbranih pokrovčkov se lahko obrnete na **gospo Kajo Končar**, Clevelandska 23, 1000 Ljubljana
mobi: 031 353 984, elektronska pošta: kaja.koncar@gmail.com
Hvala vsakemu posebej za vsak pokrovček posebej. Računamo na vas.

s. Dani Kordeš in SMC Cerknica.

Nagradni okvir

V srednji del lika navpično vpišite pet besed s po štiri črkami, ki jih zahtevajo opisi. Če posamezne črke nato prenesete v okvir na robu lika, boste dobili rešitev, ki je povezana s sv. Frančiškom Asiškim.

1. ime danskega šahovskega vele mojstra Larsena, 2. v italijanskem okolju begunec, izseljenec, 3. ljubkovalna oblika ženskega imena Jožefa, 4. drug izraz za ivje, 5. velik ameriški avto (naša izgovorjava).

1	2	3	4	5	6	7
20	1	2	3	4	5	
	8	12	2	20	16	
19		3	18	9	19	15
						8
18		5	1	10	11	14
						9
17		4	13	6	17	7
						10
16	15	14	13		12	11

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška do 10. junija 2009.

Tokratne nagrade so:

1. V. Papež, Presveta evharistija
2. B. Golob, Marija Pomagaj je njeno ime
3. 3 kompleti razglednic Sončna pesem

Sestavila ga. Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev nagradne številčnice v prejšnji številki se glasi: *Iz ljubezni do Boga je sveti Frančišek poljubil gobavca*. Na uredništvo je prispelo ?? pravičnih odgovorov. Izžrebani so bili naslednji nagrajenci: 1. nagrada: Irena Rot, Volarje 10/A, Tolmin; 2. nagrada: Sonja Zver, Malejeva ul. 1, Ljubljana; 3. nagrada: Ljudmila Korošak, Sketova 6, Ljubljana. Čestitamo!

Revščina je bolj moralni kot materialni problem

Revščina je problem, ki se postavlja moralni vesti človeštva in ga ni moč razložiti samo z materialnega vidika. Tako pravi kardinal Renato Raffaele Martino, predsednik papeškega sveta za pravičnost in mir. V povzetku objavljamo njegovo razmišljanje ob 50-letnici španske nevladne organizacije Manos Unidas.

V skladu s sporočilom papeža Benedikta XVI. za letošnji svetovni dan miru je kardinal razložil, da revščina ni samo materialna in da materialna revščina ne mora nikoli sama razložiti nematerialne revščine. Prej je res obratno. Papež je poudaril moralne »vzroke«, v katere je trenutno zapletena revščina: splav, boj proti aidsu, otroci, razorožitve in prehrabena kriza.

Glede demografske rasti je kardinal Martino dejal, da je spodbujanje splava v revnih državah najbolj krivičen od mnogih izrazov prikrite in sovražne strategije, ki hoče premagati revščino tako, da odstrani reveže. Gre za nevarno strategijo, ki je v tem, da se oblast bolj uporablja za zmanjšanje števila ljudi, ki so pri mizi, kot pa za pomnožitev kruha, ki bi ga razdelili.

Kar zadeva povezavo revščine in pandemije,

zlasti aidsa, je zahteval večje in natančnejše upoštevanje bistvenih moralnih implikacij, ki jih vsebuje ta povezava, ter poudaril dve etični načeli za boj proti bolezni v revnih deželah. Revnim narodom je potrebno dati na razpolago potrebna zdravila in nego, pri čemer je treba ponovno premisliti sedanji sistem patentov, mednarodna skupnost pa mora sprejeti odgovornost, da bo vsem ljudem zagotovila potrebno osnovno zdravstveno nego, pa tudi pripraviti izobraževalne akcije za spolnost, ki bo v polnosti ustrezala človekovemu dostojanstvu.

Glede revščine med otroki je spomnil, da vse, kar oslabi družino, povzroča škodo, ki se prenese na otroke. Kjer se ne pospešuje dostojanstvo žene in matere, je prizadeto tudi dostojanstvo otrok.

Kar zadeva razorožitve, je pojasnil, da materialne in človeške vire, ki so uporabljeni v vojaških in oboroževalnih stroških, jemljejo razvojnim načrtom narodov, predvsem najbolj revnim in najbolj potrebnim pomoči.

Ko se je ozrl še na prehrabeno krizo, je poudaril, da zanjo ni značilna nezadostnost hrane, ampak pomanjkanje mreže političnih in ekonomskih ustanov, ki bi se bile sposobne soočiti s potrebami in težkimi položaji.

Najtežji problem na svetovni ravni je po njegovem mnenju naraščajoča neenakost med bogatimi in revnimi zaradi tehnoloških sprememb in dinamike cen industrijskih proizvodov, ki rastejo hitreje od cen dobrin in storitev, ki jih proizvajajo najrevnejše države.

Moralni boj proti revščini

Kardinal je poudaril, da boj proti revščini ni najprej v povečanju materialne pomoči, ampak v moralni spremembi. Med temeljnimi točkami tega pristopa je navedel predvsem potrebo po ponovnem odkritju naravnega prava, to se pravi skupnega etičnega kodeksa, ki daje smisel skupnemu prizadevanju za mir.

Omenil je tudi potrebo po prenovi pravil, ki urejajo mednarodno trgovino. Predvsem je spomnil na odpravo krivičnih in anahronističnih zaščitnih ukrepov, ki jih uporabljajo industrializirane države, po drugi strani pa na vzpostavitev kulture sodelovanja med revnimi državami.

V zvezi s sedanjo gospodarsko krizo je kardinal še enkrat pojasnil, da gre za etični problem. Nujno je spremeniti miselnost, ki vodi finančno dejavnost. To dejavnost je treba postaviti v perspektivo skupnega dobrega.

V središče ekonomije je potrebno postaviti človeka: vprašanja razvoja, pomoči in mednarodnega sodelovanja pogosto rešujemo brez človeka, ampak zgolj kot vprašanja vnaprejšnje priprave mehanizmov, določitve tarifnih dogovorov, uveljavljanja anonimnega financiranja. Boj proti uboštvi pa potrebuje ljudi, ki bodo globoko živeli bratstvo, ki bodo znali spremljati druge ljudi, družine in skupnosti na poti pristnega človeškega razvoja. Nemogoče je pomagati revnim, če jih gledamo samo kot del bilance stroškov in koristi, kot številke in probleme.

Poznati družbeni nauk Cerkve

Potrebno je, da v boju proti revščini katoliške organizacije dobro poznajo družbeni nauk Cerkve, saj je predmet tega nauka vedno bil, je in bo dostojanstvo človeka, ki je Božja podoba, in varstvo njegovih neodtujljivih pravic.

Temelj družbenega nauka je resnica o sami naravi človeka, resnica, ki jo dojema razum in razsvetljuje Sveto pismo. Ko Cerkve ponuja svoj družbeni nauk, se ne omejuje samo na načela za razmišljanje, smernice, vodila, ugotovitve ali pozive, ampak predstavlja tudi norme za presojo in vodila za delovanje. Vsak katoličan je poklican, da vse to postavi v temelj svojega izkustva in potem konkretno spremeni v učinkovito sodelovanje in zavzetost.

Luč resnice o človeku, ki ga je Bog ustvaril in Kristus odrešil, je odgovor na eno največjih slabosti sodobne družbe: neprimerno gledanje na človeka. Po tej viziji se mora katoliška nevladna organizacija razlikovati od drugih nevladnih organizacij, ki se tudi posvečajo boju proti skrajni revščini in lakoti.

(po Zenitu priredil S. Z.)

Pičel človekov vpliv na svetovno segrevanje

Mednarodni odbor, ki je del nevladne organizacije *Mednarodna skupina o podnebnih spremembah* (N-IPCC), je ocenil znanstveno literaturo, ki jo ima na voljo uradna *Mednarodna skupina o podnebnih sprememba* (IPCC), in prišel do čisto nasprotnih ugotovitev, ki jih je objavil v poročilu »Narava, ne pa človek, uravnava podnebje«.

Poročilo so skupaj s podpisi preko 650 znanstvenikov z vsega sveta poslali ameriškega senatu, da bi dali slišati glas nestrinjanja. Pomembno pri temi je razumeti, zakaj človek s svetovnim segrevanjem nima nič opraviti. Obstaja pol ducata pokazateljev, za katere nihče ni dal pojasnila, vsi skupaj pa sestavljajo neizpodbiten dokaz.

1. Zemlja je že bila bolj topla, kot je sedaj. Ne da

bi se sklicevali na geološko oddaljene čase, je bila taka precej stoletij v tako imenovanem »toplem holocenskem obdobju« pred 6000 leti in nekaj stoletij v »srednjeveškem toplem obdobju« pred 1000 leti. Naravno je, da se vprašamo, če slučajno tisto, kar je planet segrelo takrat, segreva planet tudi danes.

2. Današnje segrevanje se ni začelo v drugi polovici 19. stoletja, na začetku industrijske dobe – kakor običajno poročajo poročila IPCC (razen zadnjega poročila iz leta 2007) – ampak leta 1700, ko smo bili v minimumu tako imenovane male ledene dobe. Toda v 18. stoletju so bili industrializacija in izpusti človeškega izvora minimalni, svetovno prebivalstvo pa je štel pol milijarde ljudi. Segrevanje, ki se je začelo v 18. stoletju, se je potem nadaljevalo do leta 1940, ko je bila industrializacija veliko nižja od današnje, svetovno prebivalstvo pa je štel tretjino današnjega.
3. Temperatura Zemlje se je zniževala kar 35 let, od 1940 do 1975, tako da se je sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja razširila ideja, da gremo proti novi poledenitvi. In vendar so bila to leta velike industrijske in demografske rasti ter povečanih izpustov toplogrednih plinov. V skladu s teorijo svetovnega segrevanja bi to morala biti najtoplejša leta. Zato se zadnje poročilo IPCC – v nasprotju s tremi predhodnimi, ki so odgovornost za svetovno segrevanje v zadnjih 150 letih pripisovala človeku – omeji na to, da človeku pripisuje odgovornost za svetovno segrevanje, ki se je začelo »v drugi polovici preteklega stoletja«, to je po letu 1975.
4. Od leta 1998 je temperatura na Zemlji nehala rasti in morda bo leto 2008 razglašeno za najbolj hladno v zadnjih desetih letih, čeprav so izpusti toplogrednih plinov na svetovni ravni od leta 1998 nenehno naraščali.
5. Vsi matematični modeli, ki toplogrednim plinom, za katere je odgovoren človek, pripisujejo odločilno vlogo pri uravnavanju podnebja, predvidevajo, da bi morali v troposferi na 10 km nad ekvatorjem opaziti segrevanje, ki bi bilo trikrat večje, kot ga

opazimo na zemeljskem površju; satelitska merjenja tam ne kažejo nobenega povečanja segrevanja, sploh pa ne trikratnega, pač pa prej ohlajanje.

Kot vidimo, je do sedanjega segrevanja prišlo v napačnih krajih in časih glede na tiste, ki bi jih zahtevale predpostavke, da je segrevanje posledica človekovih dejavnikov. Zadnji pokazatelj pa niti ni pokazatelj: čeprav se je pojavil kot »prstni odtis« domneve o človeku kot vzroku svetovnega segrevanja, se je razvil v prstni odtis neosnovanosti te domneve.

Ključna beseda v tem sobesedilu je »podnebna občutljivost«, to je povišanje temperature, ki je enako podvojitvi atmosferske koncentracije toplogrednih plinov; podnebna občutljivost je soglasno ocenjena na 1 °C, kar pomeni, da bi morali na koncu 21. stoletju pričakovati človekov prispevek k temperaturi zemlje za morda 0,2 °C, kar je izrazito nizka vrednost v primerjavi z veliko večjimi naravnimi spremembami.

Vesel bi bil, če bi se razprava o podnebnih spremembah osvobodila ideoloških pogojevanj in pogojevanj špekulativne ekonomske koristi, čeprav se ta moja želja zdi prej utvara kot želja, ker se je okoli teze o svetovnem segrevanju, ki ga pogojuje človek, razvil pravcati spekulativni balon.

Uvedba pristojbine za ogljikov dioksid, trgovanje z dovoljenji za izpuste ogljikovega dioksida, rast cen goriv, energije in transporta so spravili v pogon celo vrsto projektov, ki so enako veličastni kot neučinkoviti, včasih pa tudi nepotrebni, kot so fantazijsko zmanjšanje CO₂, nizka produktivnost in donosnost vetrnih elektrarn ter špekulacije o sončnih elektrarnah.

Vse to z blagoslovom evropskega parlamenta; ta s podpiranjem tako imenovane energetske politike 20-20-20, ki temelji na znanstveni napaki, ki si domišlja, da bo uravnavala podnebje, čezmerno zanemarlja naše proizvodne sposobnosti.

Franco Battaglia,
docent za okoljsko kemijo na univerzi v Modeni
(povzeto po ZENITU)

Tomaž Čelanski

Življenje sv. Frančiška (21)

25. poglavje

Kako je nekega brata rešil padavice oziroma od hudega duha in kako je v trgu San Gemini osvobodil obsedenko (2. del)

69. Ko je nekega dne blaženi oče Frančišek hodil prek narnijske škofije, je došel do nekega trga, ki se imenuje San Gemini in je tam oznanjal evangelij o božjem kraljestvu. Skupaj s tremi brati ga je sprejel kot gosta neki bogaboječ in v tisti deželi precej ugleden mož, ki je častil Boga. Njegovo ženo pa je mučil hudi duh, kakor je bilo znano vsem prebivalcem tiste dežele. Njen mož je torej prosil Frančiška zanj v zaupanju, da bo lahko po njegovih zaslugah osvobodjena. Ker je on v svoji preproščini raje videl, da ga prezirajo, kot da bi ga zaradi očitne svetosti poveljevali s posvetno častjo, se je upiral, da bi to storil. Ker pa je šlo za Boga, se je končno, ko so ga mnogi prosili, premagan uklonil njihovim prošnjam. K sebi je poklical tudi tri brate, ki so bili z njim, postavil vsakega posebej v en kot tiste hiše in jim rekel: »Molimo, bratje, h Gospodu za to ženo, naj jo Bog v svojo hvalo in slavo reši tega hudičevega jarma. Stojmo narazen,« je rekel, »v kotih hiše, da nas ta zlobni duh ne bo mogel pognati v beg ali prevarati, ko bi iskal zaklonišča v kotih.«

Ko so tudi končali z molitvijo, je v moči Duha Frančišek pristopil k ženski, ki je hudo trpela in strašljivo kričala, in rekel: »V imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa ti po pokorščini zapovedujem, hudi duh, da odideš iz nje in si je ne upaš več nadlegovati.« Komaj je končal te besede, je hudi duh tako naglo z besom in škrtanjem izšel ven, da je zaradi nenadnega ozdravljenja ženske in tako hitre poslušnosti hudega duha sveti oče pomislil, da se mu vse samo dozdeva. Takoj je z rdečico sramežljivosti odšel iz tistega kraja; to pa je storil po božji previdnosti, da se ne bi mogel s čimerkoli prazno hvaliti.

Potem pa se je zgodilo, ko je blaženi Frančišek ob drugi priliki šel skozi isti kraj, z njim pa je

bil tudi brat Elija, da je tista ženska, ko je zvedela, da prihaja, takoj vstala in pritekla čez trg in vpila za njim, naj ji nakloni nekaj besed. On pa ni hotel govoriti z njo. Vedel je, da je ona tista ženska, iz katere je nekoč z božjo močjo izgnal hudega duha. Ona pa je poljubljala sledi njegovih nog in se zahvaljevala Bogu in njegovemu služabniku svetemu Frančišku, ki jo je bil rešil iz rok smrti. Končno je brat Elija s prošnjo prisilil svetnika; spregovoril je z njo in se prepričal od mnogih o njeni bolezn, kakor so temu rekli, in o njenem ozdravljenju.

26. poglavje

Kako je tudi v Città di Castello izgnal hudega duha

70. Tudi v Città di Castello je bila neka ženska obsedena od hudega duha. Ko je bil blaženi oče Frančišek tam, so pripeljali ženo k hiši, kjer je prebival. Tista žena pa je stala zunaj in začela z zobmi škrtati in s spačenim obrazom ter obupnim glasom tuliti, kakor imajo to navado nečisti duhovi. Mnogo moških in žensk iz tistega mesta je prišlo in so prosili svetega Frančiška za žensko. Dolgo je namreč tisti zlobec nadlegoval njo z mučenjem in vznemirjal njih s tuljenjem. Sveti oče je tedaj poslal k njej brata, ki je bil z njim; hotel je preveriti, ali gre za hudega duha ali za ženino prevaro. Ko ga je ženska zagledala, ga je začela zasmehovati, vedoč, da to sploh ni sveti Frančišek. Sveti oče pa je notri molil in ko je končal z molitvijo, je prišel ven; ženska pa je začela drhteti in se obračati po tleh, ker ni prenesla njegove moči. Ko jo je sveti Frančišek poklical k sebi, ji je rekel: »V moči pokorščine ti zapovedujem, nečisti duh, da greš iz nje.« Ta jo je takoj zapustil, ne da bi jo kakorkoli poškodoval, in silno nejevoljen odstopil od nje.

Hvala vsemogočnemu Bogu, ki dela vse v vseh. Resnično, kajti nismo se odločili razlagati čudežev, ki ne delajo svetosti, ampak jo samo dokazujejo, temveč opisovati njegovo izvrstno življenje in iskreno ravnanje; zato bomo kljub številnosti obšli čudeže in raje nanizali dela večnega odrešenja.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Sijaj vstajenja – Anastasis - božji grob v Jeruzalemu

Bazilika Božjega groba v Jeruzalemu je najbolj častitljiv in svet prostor na zemlji. Skrita je med ulicami starega Jeruzalema in tu častimo mesto, kjer je stal Jezusov križ, na katerem je Odrešenik umrl. Tu je grob, kamor je Odrešenika položil Jožef iz Arimateje, ko mu je odstopil svoj skalnati grob. Tu so žene odkrile prazen grob in kjer se je Križani pokazal kot Živi! Pravoslavni kristjani kraj imenujejo »Anastasis«, bazilika vstajenja. Cesar Konstantin in njegova mati Helena sta tu postavila prvo baziliko. Današnje stanje bazilike je iz dobe križarjev.

Vsako krščansko romanje v Jeruzalem ima cilj prav tu, kjer je Gospod umrl in vstal. In samo ta cilj opravičuje celotno romarsko pot, pa naj se začne na Nordkappu, na Aljaski, na Božičnih otokih, v Avstraliji ali Ribčevem lazu. Cilj - Jeruzalem! Tu je višek, cilj in namen romarske poti. In vendar, mnogi romarji, ki pridejo do teh vrat, doživijo skorajda nekakšno razočaranje. Ne objame jih veličastnost Petrove bazilike v Rimu, ne zasije nad njimi ponos krščanstva v veličastni zgradbi. Zgodi se jim vprašanje: kam sedaj? Čutijo se izgubljene v nešteti zavojih in vogalih ulic in zgradb in ugotavljajo, da bi

bila takoj nujna precejšnja obnovitvena dela, da bi bil kraj solidno urejen! Šele ko premagajo te prve vtise prostora, se začenja skrivnostna govorica prostora, navkljub premajhni urejenosti. Romarja prevzame veličastna kupola nad krajem, kjer je Gospod vstal. In ta prostor, kapela vstajenja, je pod varstvom pravoslavnih kristjanov. Železna konstrukcija, ki povezuje kapelo pred zrušenjem, pa gotovo ni v čast kraju samemu.

Sedaj, ko se množice romarjev ponovno zgrinjajo na ta sveti kraj, je tudi očitno, kako je bilo pa v času intifade, ko sta tu vladala molk in praznina, ko je bazilika skupaj z redkimi romarji samevala. Danes se med romarji gnetejo turisti, ki jim branijo, da bi se v pobožnosti poglobili v veličastno svetost kraja Vstajenja. To niso muslimani, ampak zahodni turisti in sekularni Judje, ki jim je čut za svetost kraja najbolj neznana stvar na svetu, zato fotografirajo in divjajo v svojem iskanju, čeprav ne vedo, kaj iščejo. Gledal sem muslimane, ki so tudi vstopili. Bil je razred z učiteljico. Muslimanski otroci so se vedli tiho, s svetim spoštovanjem in mirno, tudi kakšen katoliški razred bi se težko lepše. Če ostaneš dalj časa v baziliki, lahko odmisliš pomanjkljivo spoštovanje turistov in se osredotočiš na bogoslužno dogajanje, ki ga v svetišču opravljajo različne krščanske skupine. Cerkev spominja ne samo na Kristusovo trpljenje, ampak tudi na boleče rane razdeljenega krščanstva, na izgubo edinosti v veri. Predstavniki posameznih Cerkva se držijo do potankosti določenega programa za bogoslužje, vendar z eno pomanjkljivostjo:

v dogajanje. Kdor поближе pozna zgodovino cerkve Božjega groba, bo razumel in bo moral svojo kruto sodbo zelo omiliti.

STATUS QUO – kaj je to?

Izraz *status quo* se izvaja iz latinskega izraza »in statu quo ante«, ki pomeni »v stanju, kot je bilo prej«. S tem je opredeljena situacija, ki velja za cerkev Božjega groba in še za nekatere druge cerkve v Sveti deželi. V zelo kratkem je težko pojasniti potankosti, ki iz tega izhajajo, vendar v glavnih obrisih bo to mogoče.

Kaj pomeni *status quo*?

Za pojasnilo vzemimo najprej cerkev Božjega groba. Že zgradba sama pove, da je tu navzočih več lastnikov. So posamezni prostori (mesta), kjer lastniki ravna popolnoma avtonomno, in so prostori, kjer lastniki ne morejo ravnati, kakor bi hoteli, pa čeprav so lastniki. Pomeni, da te prostore delijo z drugimi glede uporabe v določenem času. In tu so tudi prostori, kjer se na tej zasebni lastnini ne smejo pojaviti niti arheologi, kajti ogrozili bi lahko temelje celotni zgradbi. *Status quo* je torej zakonodaja, ki ureja skupno krščansko imovino. Če se pojavijo težave, se zgodijo zato, ker so nekatera zasebna mesta v skupni uporabi. Primer: kapela Jezusovega prikazanja Mariji je v lasti frančiškanov, vendar morajo dovoliti dostop za liturgična opravila tudi drugim lastnikom Božjega groba. Ali drug primer: oltar na Kalvariji je v lasti pravoslavnih Grkov, toda tudi ti ga morajo prepustiti latin-cem (katoličanom) na veliki petek.

manjka edinost! Ko kak neprizadet udeleženec opazuje te molitve, se mu zazdi, kot da bi se vsaka hotela vrstiti na račun druge in jo celo preglasiti. Mnogim izraelskim turističnim vodičem to tudi ustreza, da potem svojim skupinam razlagajo: češ, glejte kristjane, kakšni so! Odmev je viden tudi v tisku in drugih medijih, ko poročajo o negativnih dogodkih, kot je bil pred leti pretep med grškimi pravoslavni in Armenci.

Če pa na isto stanje pogledaš z dobrohotnim očesom, vidiš, da se v tej baziliki kljub razdeljenemu krščanstvu vseeno dogaja veliko čudovitih liturgičnih dejanj, ki so pravo bogastvo in duhovna hrana slehernemu, ki se živi

Za katera svetišča velja *status quo*?

To so štiri svetišča: votlina rojstva in bazilika rojstva v Betlehemu, bazilika Božjega groba v Jeruzalemu, Marijin grob v Cedronski dolini in kapela vnebohoda na Oljski gori.

Od kdaj je uveljavljen ta *status quo*?

Bazilika Božjega groba v Jeruzalemu je bila za kristjane Vzhoda in Zahoda vedno najbolj vzvišena Božja hiša. Vsakdo, ki je poromal v Jeruzalem, je v tem svetišču opravil bogoslužje po lastnem obredu. Glavne krščanske veroizpovedi so si svetišče miroljubno razdelile. Skupno liturgično življenje v velikem in malem ni bilo nikoli prizadeto.

Šele ko je Sveta dežela leta 1516 padla pod oblast otomanskega cesarstva, so se medsebojne napetosti začele večati. Odnosi so se podredili novemu dejstvu – pravoslavnim. V 16. stoletju so začeli Heleni (Grki) izpodrivati arabsko duhovščino, ki je bila navzoča po izginotju judovsko-krščanske skupnosti. Leta 1662 si je pravoslavni patriarhat v Jeruzalemu nadel naziv »Grški-helenski pravoslavni patriarhat v Jeruzalemu«. Grki, ki so postali gospodarji znotraj vseh pravoslavnih veroizpovedi, so začeli izrivati »črne ovce«, to je latince, ki so do sedaj upravljali vse cerkve. Začel se je boj za sveta mesta, kjer je tudi politika opravila svojo negativno vlogo. Turška oblast, ki je bila gospodar Palestine, je izdala mnogo dokumentov, ki so se imenovali fermani, da bi ublažila spore v Sveti deželi na svetih krajih. Vendar so bili ti dokumenti večinoma pisani na kožo Grkom. In ti dokumenti so dobili ime STATUS QUO. Leta 1852 je hotela turška oblast, ki je bila tedaj še vedno gospodar Palestine, dokončno urediti zadeve s kristjani na svetih krajih. In tako je izdala ferman, ki je določal, da mora vse tako ostati, kot je bilo v tistem trenutku. Ferman iz leta 1852 je vso prakso postavil pod zakon *statusa quo*! Čeravno so se frančiškani tej enostranski in škodljivi odločitvi vedno upirali in so stvari internacionalizirali s pogodbo v Parizu (1856) po krimski vojni (1854-1856) in tudi s pogodbo v Berlinu (1878) po balkanski vojni (1876-1878), je zadeva postala dokončno zapečaten. Verski

interesi so bili žrtvovani na oltarju evropske diplomacije, ki sta jih gnali Francija in Rusija. Slednja pa je v zavezništvu z Grki.

Obstaja besedilo določil *statusa quo*?

Glavna pomanjkljivost pri tem *statusu quo* je v tem, da ni zapisan. V strogem pomenu besede bi za osnovo lahko imeli besedilo dekreta iz leta 1852, ki določa, da se ne sme nič več spremeniti. Pri dejanskem izvajanju *statusa quo* se je treba opirati na ustno izročilo in na posamezne pisne dokaze. Pisni dokazi so nastajali v teku stoletij, ko so različne Cerkve pisale pritožbe ali medsebojne obtožbe, gre za fermane (dovoljenja), ki se pogosto izključujejo med seboj. Nanašajo se potek liturgije posameznih skupnosti, na pristojnost posameznih skupnosti pri obnovitvenih delih, čiščenje prostorov, shranjevanje liturgičnih predmetov, kje je mesto za preproge, sveče itd.

Kakšna so temeljna načela *statusa quo*?

1. »Vse mora biti tako, kot je bilo leta 1852«, od mesta za preproge do števila sveč. Iz tega sledi, da se ne sme uvesti nič novega. V Božjem grobu ni poletnega in zimskega časa, kot ga pozna država Izrael. Velikonočno slavlje pri latincih (katoličanih) se mora ohraniti na veliki petek zjutraj kljub liturgični reformi 2. vatikanskega koncila.

2. »Dogovor vseh udeleženih skupnosti«. Za vsa dela se morajo vse skupnosti uskladiti.

3. »Utrditev obstoječih pravic«. V Božjem grobu imajo imajo pravico sodelovati samo grški pravoslavni, latinci in Armenci. Kopti in Sirci imajo manj pravic pri odločanju. Etiopci smejo imeti liturgijo samo na strehi cerkve Božjega groba. Pravice Katoliške cerkve se nanašajo samo na latinski obred, medtem ko so z Rimom združeni obredi v cerkvi Božjega groba izključeni. Tako npr. Melkitom, ki so združeni z Rimom, ne pripada pravica, da bi praznovali liturgijo v Božjem grobu in v votlini rojstva v Betlehemu.

Zakaj so kljub *statusu quo* še vedno spori?

»Danes,« razlaga p. Athanasius Macora, ki je pri frančiškanih pristojen za zadeve *statusa quo*,

»se srečujemo vse tri veroizpovedi (latinci, to je Katoliška cerkev, ki jo zastopajo frančiškani, grški pravoslavni in armenski patriarhat) vsakih deset dni, včasih celo vsak teden.« Pogovarjajo se o novicah, večinoma o kršitvah *statusa quo*, se informirajo o izrednih obiskih v Božjem grobu, npr. prihodom državnikov ali škofov. Pogovarjajo se o ukrepih pri vzdrževanju cerkve Božjega groba. S takšnimi rednimi srečavanji in pogovori je bilo mogoče, da so že v 60-tih letih prejšnjega stoletja dosegli soglasje za potrebne obnove, kot je npr. obnova cerkvene kupole. Zadnje v vrsti takih soglasij je bilo za postavitev novih sanitarij v atriju za cerkvijo. Kustodija obvešča vse druge strani tudi o stanju raziskav v zvezi s potresno varnostjo cerkve.

Ali bo kdaj prišlo do pisnega dokumenta o *statusu quo*, da bi se izognili sporom?

V najnovejši knjigi o cerkvi Božjega groba (angleški naslov se glasi: *Saving the Holy Sepulchre*, 2008, Oxford University Press) navaja izraelski avtor Raymond Cohen (profesor za mednarodne odnose na hebrejski univerzi v Jeruzalemu) frančiškana p. Athanasiusa Macora, ki si prizadeva za to, da bi se celoten *status quo* pisno uzakonil. Če bi se takšno besedilo zapisalo v vseh podrobnostih, bi se razprave morale končati, kajti vsakdo bi vedel, kaj mu je storiti. Če bi kdo naredil napako, bi bilo zelo enostavno ugotoviti, kdo in v čem je bil prekršek. Pomenljivo je, da je za večino kristjanov

status quo jasen škandal, in profesor Cohen ob tem navaja razmere med Judi in Palestinci, ko so jasno določili (z zidom!), kam in komu stvari pripadajo. Podnaslov njegove knjige, ki sicer ne ostaja izrecno zapisan, ampak ga je zaslutiti, ko sklene svojo razpravo: Kako je tekmovalnim kristjanom uspelo ohraniti najvažnejša krščanska mesta? (Ha! To je res čudež!!)

Je pisni dokument o *statusu quo* sploh možen?

»Čeprav ne takoj, pa vendar v določenem času,« misli p. Athanasius Macora. »V preteklosti je že zelo kazalo na to. Vprašanje je zgolj pri osebah, ki na tem intenzivno delajo. 95 odstotkov poti je že za nami. Trenutno je veliko skupnih projektov, ki jih izvajamo. Delamo na prav jasnih in določenih projektih. Frančiškani smo na trdnem stališču, da se spor, ki se je pred časom zgodil med Grki in Armenci, ne sme ponoviti, saj take stvari škodijo ugledu vseh kristjanov. Na take izpade planejo mediji, ki delajo samo in zgolj škodo in ugled slabi.« Tega si ne zaslužijo ne *status quo*, ne cerkev Božjega groba in tudi ne ekumenizem v Sveti deželi.

Ključki cerkve Božjega groba v rokah muslimanov?

Tudi to je posebnost za zahodne romarje, ki je ne morejo razumeti. Dejstvo je namreč, da ključke najbolj častitljivega krščanskega svetišča na Zemlji hranita dve muslimanski družini.

odprt samo en vhod v cerkev, ostale je zazidal, da je lažje pobiral vstopnino. Ključke pa je predal muslimanski družini Nusseibeh.

Leta 1192, ko je Richard Levjesrčni sklenil pogodbo s Saladinom, ki je dal kristjanom ponovno prost dostop do Jeruzalema, je takratni gospodar po ponovni osvojitvi cerkve Božjega groba iz rok križarjev

Zjutraj cerkev odklenejo, zvečer jo zaklenejo. Tako je za frančiškansko skupnost, ki prebiva za zidovi bazilike v notranjem atriju, kjer imajo majhen samostan, nemogoče, da bi v nočnih urah kdo prišel v samostan ali odšel, tudi če gre za nujne zdravstvene zadeve. Edini ključ je v oskrbi dveh muslimanskih družin. Vendar je tudi tu posebnost. Za samo eno uro v letu, na veliki petek, frančiškani prejmejo ključ od vrat bazilike Božjega groba!

Osnova za takšno ureditev ni v needinosti različnih krščanskih veroizpovedi, ki opravljajo službo v svetišču, kot se rado navaja, ampak je ključ v rokah nevtralnega oskrbnika. Osnova za to je daleč nazaj v zgodovini.

Ko je kalif Omar leta 638 po Kristusu osvojil Jeruzalem, se je takratni jeruzalemski patriarh Sofronij, arabski Sirec, obrnil nanj s prošnjo, naj varuje svete kraje, posebno še cerkev Božjega groba. Kalif je obiskal Božji grob v spremstvu patriarha Sofronija. Ko je prišla za muslimane ura molitve, tako poroča v svojih analih patriarh Evtihij iz Aleksandrije, je Omar odšel iz cerkve, ker ni hotel opraviti svoje molitve znotraj cerkve Božjega groba, kajti bal se je, da bi s tem dal povod naslednjim generacijam, da bi spremenile cerkev v mošejo. Kalif Omar je s tem izdal določilo, ki še danes razlaga določene posebnosti. Ker je natančno vedel, kako velikega pomena je za kristjane sveti kraj, je določil, da morajo kristjani plačevati za obisk posebno pristojbino. Zato je pustil

znova izročil ključke družini Nusseibeh.

Ko sta Jeruzalem in Sveta dežela leta 1517 prešla pod oblast turških Otomanov, je morala muslimanska družina Nusseibeh kot vratarica Božjega groba deliti svojo službo z družino Joudeh, ki je bila bolj priljubljena pri turškem vladarju. Od takrat ima družina Joudeh ključ, ki ga sleherni jutro izroči družini Nusseibeh, ki potem vrata odpre in zvečer zapre.

Do leta 1831 je moral vsak romar, ki je prišel do cerkve Božjega groba, plačati vstopno pristojbino. Danes je urejeno tako, da za ti dve družini, za njihovo službo odpiranja in zapiranja, plačujejo krščanske skupnosti, ki si stroške med seboj razdelijo. Za posebne in izredne vhode civilnih ali v cerkvenih dostojanstvenikov, je potrebno plačati posebej.

Kako je prišlo do tega, da smo frančiškani kot predstavniki »latincev« (Katoliške Cerkve) v Sveti deželi navzoči v Sveti deželi in varuhi Božjega groba?

Ko je bila križarska oblast leta 1187 s Saladinom ukinjena, so bili latinci pregnani iz cerkve Božjega groba, vendar so se z mirovnimi pogovori Richarda Levjesrčnega in cesarja Friderika II. lahko vrnili spet leta 1229. Toda leta 1244 so se morali latinci znova umakniti iz Božjega groba zaradi vandalskih hord, ki so osvojile Galilejo, povzročile krvoprelitje v Jeruzalemu in močno poškodovale cerkev Božjega groba.

V 14. stoletju so v Jeruzalem prihajali številni romarji, posebej kristjani iz Vzhoda: nestorijanci iz Mezopotamije, monofiziti iz Egipta, Armenci, Etiopci, Sirci, Grki iz bizantinskega cesarstva in iz Gruzije. Ko so prišli v Jeruzalem, so se navadno kot gostje zadrževali pri duhovnikih svojega obreda, ki so imeli preprosta bivališča v bližini cerkve Božjega groba. Samo Gruzijci so imeli poseben privilegij na osnovi pogodbe med egiptovskim sultanom in kraljico Tamaro, da so lahko prebivali znotraj bazilike Božjega groba. Hrano so prejeli skozi posebno nišo v glavnih vratih.

Tudi situacija za katoličane, ki so 1244 izgubili vse pravice v cerkvi Božjega groba, ni trajala večno. Zahodni vladarji so opustili upanje, da bi sveta mesta osvojili z orožjem, ampak so se rajši podali na pot pogajanj z različnimi sultani, da bi v Božjem grobu spet uvedli katoliško liturgijo in tudi skrb za romarje.

Neapeljski kralj Robert Anžujski in njegova soproga Sanča z Majorke sta imela uspeh. Po dolgih pogajanjih in z veliko denarja sta uspela od sultana Melek-en-Naserja doseči pristanek za gradnjo velikega samostana za latinsko skupnost v Jeruzalemu. Z odobritvijo papeža Klemenca VI. je bila ta pravica izročena frančiškanom, ki so se že od sv. Frančiška dalje izkazali kot ustvarjalci mostov in miroljubni

varuhi zahodne Cerkve. Leta 1335 so postavili samostan na gori Sion v neposredni bližini dvorane zadnje večerje, ki pravno pripada Katoliški cerkvi. Istega leta je papež Klemen VI. s posebno bulo potrdil, da ostanejo frančiškani tudi v cerkvi Božjega groba, da opravljajo svete molitve in skrbijo za liturgijo. Na kraju prikazanja Vstalega svoji materi Mariji jim je bilo dodeljeno mesto v Božjem grobu. Tu so naredili kapelo v neposredni bližini kraja vstajenja. Do danes Frančiškovi bratje tega mesta niso zapustili. Tu živi deset bratov, ki vzorno opravljajo službo v Božjem grobu.

Leta 1347 so se Frančiškovi bratje naselili tudi v Betlehemu, kar potrjuje ista papeževa bula, kot »varuhi svetega kraja«. Leta 1363 so sprejeli tudi Marijin grob v Cedronski dolini in leta 1392 votlino apostolov v Getsemaniju. Leta 1620 pa so odkupili ruševine cerkve Marijinega oznanjenja v Nazaretu.

Med letoma 1335 in 1840 so bili frančiškani edini latinci, ki so ostali v Palestini in so v njej stalno delovali. Njihovi trdoživi vztrajnosti in modri politiki skozi stoletja se je potrebno zahvaliti, da ima katoliška Cerkva svoj prostor v Sveti deželi in da imajo katoliški romarji kje moliti in darovati sv. mašo v Jezusovi domovini.

na osnovi dokumentov pripravil

p. Peter Lavrih, ofm, cts

Z vlakom v zimsko idilo Švice

januar 2009

Drugi del

Zermatt – raj pod Matterhornom

V zadnjem delu potovanja z ledeniškim vlakom, tik preden prispemo v Zermatt, se odpre pogled na veličastno skalno piramido simbola Švice, Matterhorn. 4478 m visoka gora, ki kraljuje nad alpskim svetom na švicarsko-italijanski meji, s svojo slikovito obliko ostre, rahlo upognjene piramide, ki je delo ledenodobnih ledenikov, vzbuja strahospoštovanje in občudovanje vsakogar, komur seže pogled do nje. Tistemu, ki prispe v Zermatt, ta čudovita izkušnja vsekakor ne uide.

Zermatt, zdraviliško mestece ob vznožju veličastnega Matterhorna, je prav poseben svet. V mesto pripelje železnica. Potem pa se čas vrne stoletje nazaj. Živahnost se prepleta s tišino – nenavadna kombinacija, ki si jo današnji človek težko predstavlja, a ko jo izkusi, vpliva nanj zelo blagodejno.

Mesto s 5500 prebivalci ne pozna avtomobilskega hrupa, divjanja in izpušnih plinov. Električni avtomobili in skibusi, konjska vprega s sanmi in kočije so edina dovoljena prevozna sredstva.

»Pridite v svet brez avtomobila – v idealen alpski kraj za počitek in sprostitve,« vabijo turistični prospekti. In res je tako. Lesene dvo-, tri- ali največ štirinadstropne hiše, grajene v alpskem slogu, vse gledajo na čudovito skalno piramido Matterhorna. Sprehodu po zasneženih ulicah in poteh pravljničnega mesta Janka in Metke dodajata poseben pridih romantike sneg, ki škriplje pod nogami, in zvončkljanje kragulčkov na saneh. Alpski vršaci, ki varujejo mesto, kar kličejo na svoje razgledne ploščadi...

Seveda smo tudi mi zajeli sapo in dopustili, da se nam ob pogledu in občutenju lepote raja pod Matterhornom razjasnijo oči in zganejo srca.

Prenočišče nas sprejme, ko se začenja mrčiti. Velika Luna mežika skalni piramidi Matterhorna. Tako blizu je, kot na dlani. Skoraj bi ga lahko dosegli z rokami.

Prečudovito je, da bi takoj po večerji legli k počitku. Tihi nočni raj pod Matterhornom nas premami, da ga uživamo vsaj kakšno urico. Navdušuje nas s svojo urejenostjo, alpsko arhitekturo, občutkom domačnosti, ki ga daje, romantično preobleko, dušno hrano (v cerkvi je godalni kvartet izvajal čudovit koncert), pa tudi vrvežem turistov, popotnikov in rekreativcev različnih narodnosti, ki so tu poiskali svoj košček raja na Zemlji za kak dan. Mlada škota sta se nam gotovo najbolj vtisnila v spomin. Ponosna predstavnika svojega ljudstva sta le dude zamenjala s smučmi in tradicionalno obutev s smučarskimi pancarji, njune gole goleni pa so pritegnile nase marsikatero – predvsem žensko – oko in vzbudile nemalo radovednosti. Hm, le s katerega vrha se bosta spustila jutri?

Skulptura družine svizcev nas spomni, da so te ljubke živalce doma prav v teh krajih. Nismo jih videli, saj so v tem času polno zaposleni z izdelavo čokolade – se pozna, da je Valentinovo blizu.

Tudi naše misli so polno zaposlene. Pred nami je dan, ki ga bomo preživeli v raju pod okriljem Matterhorna in na izbiro je mnogo lepih priložnosti, ki jih ne bi želeli izpustiti.

Človek bi ob tem skoraj potreboval kompas, predvsem pa veliko mero odlične samoorga-

niziranosti in sposobnosti sprejemanja hitrih odločitev. Da bi vzdihovali nad lepotami stvarstva na vseh najprivlačnejših razglediščih, kjer sega pogled na snežna nebesa vse do Mont Blanca, se z visokogorsko železnico povzpeli na Gornergrat, z žičnico na Klein Matterhorn, na Schwarzsee paradise zrli Matterhornu v obraz, osvojili štiritisočak Breithorn, se podali v idilično okolico Zermatta, presankali vsaj kakšno progno – vse to pač ni šlo. Nujno je bilo postaviti prednostno lestvico.

A skupaj smo vendarle zmogli vse in pri večerni maši v župnijski cerkvi je bilo mnogokaj položiti na oltar. Doživetja in spomine smo delili med seboj še pozno v noč po zadnji večerji in degustaciji odličnega sirovega fondija. Skupaj smo zgradili mozaik skoraj celotnega raja pod Matterhornom. No, za kak kamenček je še ostalo prostora. Da se še kdaj vrnemo in ga dopolnimo.

Zaznamovani z Dotikom se vračamo proti domu

Raj pod Matterhornom je navdušil prav vse udeležence naše odprave.

»Najlepše razglede ponuja Švica, prelepa dežela, prav tu, s Klein Matterhorna,« zatrjuje najmlajši Abrahamovec in se – kot nekoč Abraham, ko mu je Bog dal v posest kanaansko deželo – veseli, da bo lepote Švice in vzore njene organiziranosti še letos lahko pokazal

tudi svojim sokrajanom. Njegov svak, navdušen planinec, a tokrat brez potrebne opreme za osvajanje štiritisočakov, vsekakor tudi načrtuje vrnitev v »biser Zermat z okoliškimi vršaci« in osvojitve Breithorna.

Kljub dejstvu, da je fotoaparat zatajil ob največjih lepotah (baterije pač ne zdržijo tako nizkih temperatur), ostajajo »sanje, ki so postale realnost« globoko zarisane v srcu našega Kranjca, ki že 40 let živi v Švici, a vedno znova presenečen nad lepotami stvarstva, posejanimi po tej alpski deželi. Njegova pokončna drža, podrobno poznavanje dežele, predvsem pa neumorno in nesebično razdajanje sopotnikom puščajo sledi v srcih vseh, ki se vračamo v domovino.

Celo planinskih lepot vajeni Gorenjci niso skrivali vzhičenja: »Matterhorn je kot božanstvo, pred katerim bi se človek lahko ves čas klanjal.«

Ob tihoti in lepoti zimske pravljice, rojene v kompoziciji vlakov, drseči skozi snežno belino, radoživo doživete na sankski progi in presežene v čudovitih razgledih s Klein Matterhorna, se je v zakoncih, doma iz naše prestolnice, »zgodil Dotik«.

Pravzaprav kar vsi odhajamo proti domu zaznamovani z Dotikom. Zgodil se je in prebudil tudi srce, ki je že pozabilo na glasbeno spremljavo čudenja lepotam stvarstva.

Postanek v Luzernu

Iz Zermatta smo odpotovali kot VIP potniki v posebej za nas rezerviranem in označenem vagonu. »Nobel«, zelo »nobel«. Z ozkotirne železnice smo prestopili na širokotirno, zamenjali nekaj vlakov, pri čemer so – zdaj že v skladu z našimi pričakovanji – povsod vladali točnost, red in urejenost ter preko Interlakna prispeli v Luzern. Poldrugo uro dolg postanek v mestu na severozahodnem delu ledeniškega Vierwaldstättskega jezera ob iztoku reke Reuss je bil kar prekratek za sprehod po slikovitem starem mestnem jedru s številnimi idiličnimi mostovi, med katerimi je tudi najstarejši leseni most v Evropi (iz 13. stoletja). Pa vendar dovolj dolg, da je položil še en biser v niz spominov na švicarske lepote.

Ogromne ure vsepovsod

Da je Švica tradicionalno vodilna država na svetu v proizvodnji ur, v obeh večjih mestih, ki smo ju obiskali, ni bilo moč spregledati. Bolj kot trgovine z urami, so nase opozarjale ogromne umetelno izdelane ure na zvonikih in stolpih. Mesta, kjer ni bojazni, da bi moral spraševati za čas mimoidoče ... Navdušujoče!

Večer v Zürichu – ko se pravljica prevesi v resničnost

Večer v Zürichu. Tu pa brije, močno brije. In vse bolj se odmika idiličnost. Pa je kar prav tako. Pravljica se končuje, začenja se resničnost. Ostajajo spomini in lepi vtisi za popotnico v realnost vsakdana. »Ljudstvo se je veselilo lepot božjih,« to je najlepši in najmočnejši vtis našega patra. »Potovanje z dobrimi sopotniki, brez

kakršnih koli problemov in v spoštovanju drug drugega je pridalo lepotam stvarstva poseben čar,« dodajajo Šentjerneji.

Hitimo k svetemu Antonu, kjer se zberemo pri zadnji skupni sveti maši. In potem na nočni vlak proti domovini, kjer nas čaka nova zimska pravljična. In ljubo doma ... do prihodnjic, ki bo, upajmo, kmalu.

Za vsakega človeka je nekje na Zemlji košček neba

je zapisal Phil Bosmans. Za mnoge je košček zemeljskega raja prav v osrčju švicarskih gora. Zdi se, da tudi za našo najstarejšo sopotnico in najzvestejšo članico, ki se v Švico z Društvom prijateljev Svete dežele vedno znova vrača. Tokrat že devetič. Res predstavlja steber in zgodovino vseh švicarskih podvigor Društva, pa vendar je bistvo slutiti nekje drugje ... v njeni srčnosti in modrosti. »Društvo lahko povezuje člane na vsakem koraku; in najlepše je tisto potovanje, ki spleta vezi med člani.«

Raj na zemlji je lahko povsod. Če gledamo s srcem, ga ni težko najti. Če odpremo srce sočloveku, ga uživamo. Našli smo raj – raj lepot stvarstva, raj v povezanosti dobrih ljudi.

Hvala Bogu in hvala vsem sopotnikom! In – dokaj dni naj živi Bog ... in nas blagoslovi še s kakšno priložnostjo in odprtim srcem za njegove stvaritve. Kot ga premore naš pater – polno otroškega čudenja in navdušenja, ki se ga nikakor ne navešča. In s pogledom, usmerjenim vedno naprej.

Katarina Ivančič

POMOČ - GAZA

400 € - Rošar Jožefa
30 € - Žigon Jožefa

Darovi za Sveto deželo

Vplačano od 1. 12. 2008 do 31. 3. 2009

990 € - Ličan Anton;
500 € - Mužina Mirjam;
200 € - Bregar Peter, Poljšak Alenka in Zorka, Štrancar Niko, ŽU Koper, ŽU Marija Snežna;
150 € - Arih Liližana;
140 € - Limbek Janez in Breda;
100 € - Babnik Minka, Burja Živko, Gutnik Angelca, Hrvatini Marjan, Hudobivnik Angela, Jagodica Slavka, Kačičnik Kristina, Kastelic msgr. Jože, Kobi Tatjana, Korošek Helena, Leskovšek Marija, Okršlar Marica, Podlogar Ivanka, Rozman Anton, Slamnik Jurij, Stanonik Marija, Stgrar Jože, Šikovc Venčeslava, Štolcar Nikolaj, Varl Marija Magdalena, Zakrajšek Francka, Zakrajšek Franciška, ŽU Škocjan;
80 € - Štern Ivan, Urbančič;
70 € - Bevc Jožefa, Korošek Marija, Sok Marija, Sotlar Slavko;
60 € - Zajec Marija;
55 € - Ivančič Andrej, NN - Vič;
50 € - Ačanski, Antloga Marija, Babnik Minka, Beravs Nikolaja, Beravs Nikolaja, Beravs Vlasta, Beravs Vlasta, Bizjak Cilka, Butala Janez, Car Franciška, Černe Suzana, Drogenik Karel, Erjavec Francka, Fajdiga Joško, Glavan Jožefa, Gleščič Anton, Gonza Vladimir, Grmek Franc, Hernav Silva, Hočvar Ivanka, Kelbic Mirjam, Korošek Julijana, Krajevno brat., Kreus Jožefa, Kristan Katarina, Lanišek Dušan, Lenassi Ivan, Lodrant Franc, Lutar Štefan, Markelj Ciril, Martinčič Angela, Matjašec Ana, Miloš Tončka, Mrzel Slavka, Muha Cveta, Mušič Anica, Pavlic Pavel, Pergar Marija, Pleskovič Ana, Saksida Irena, Savinek Poldka, Selan Stanka, Suhodolčan Franc, Škulj Iva Marjeta, Šporar Matjaž, Šramel Vilhar Jasna, Štolcar Nikolaj, Urbančič Zdravko, Zalokar Ivan, Zorc Antonija, ŽU Spodnja Polskava;
40 € - Arnež Mihaela, Flisar Marjana, Hribar Anton, Jan Julija, Jereb Justina, Koren Leopold, Meglič - Tanasič Silva, Mojšker Marija, Mulec Janez, Muri Anica, Nagode Pavla, Novak Slavka, Papler, Somrak Anton, Stariha Marija, Tičar Andreja in Stanislav, Zevnik Metka, Žižik Dragica;
35 € - Repenšek Jožefa;
33 € - Kunstek Jože;
30 € - Debeljak Irena, Demšar Emilija, Dolinar Damjan, Fatur Martina, Gradolnik Ivana, Hribar Franc, Humar Ljudmila, Humar Mira, Jakše Vincencij Valentin, Jelenc Ana, Klemenčič Julija, Klofutar, Krašna Franc, Kržišnik Katarina, Lečnik Jelka, Lesnik Marija, Ličen Anica, Martinjak Franc, Merljak Marica, Mohorič, Munda Alojzija, Paternoster Ana, Pintar Slavko, Podmenik Marija, Pribožič Anton, Prošek Andrej, Rade Marija, Resetič Marta, Seme Damijan, Sestre FBS, Simčič Pavla, Sovinc Marija, Stibilj Marija, Štrancar Antonija, Švab Anica, Švab Anica, Vagner Janez, Vodlak Terezija, Zarnik Franciška;
29,06 € - Lolojini Rina;
25 € - Balutto Vincenc, Benedičič dr. Nikolaj, Blažič Mihael, Copič Ivana, Grad Franc, Grad Franc, Jurečič Fani, Kravos Darinka, Leskovšek Lidija, Malnar Janez, Ovčar Marija, Pakar Ana, Prevolshek Terezija, Rožič Kati, Zega Vojko, Zver Franc;
21 € - Dovič Valentina Marija;
20 € - Albreht Zofija, Antolič Marija, Babič Marija, Belina Ljudmila, Benedik Ivanka, Bernot Janez, Bizjak Stanko, Boštjančič Cirila,

Božič Nežka, Bremec Marija, Brozina Nivea, Brumat Neda, Cimerman Marija, Cotman - Anžič Anica, Cvitan Štefanija, Čavlovič Dragica, Čušin Branko, Dolinar Sabina, Dolinšek Francišek ml., Dovžan Julka, Drnovšek Marija, Fajfar Milena, Fifolt Joži, Gorenc Stane, Grah Pavla, Gungl Ernest, Hanžič Iva, Hočvar Franc, Hočvar Jožefa, Hočvar Nežka, Horvat Angela, m Hržič Majda, Hvalič Nada, Irgolič Roza, Jeglič Irena, Jerončič Ivan, Jeseničnik Vili, Jevnikar Ana, Kadivec Miha, Kajfež Katarina, Kastelic Alojziji, Kavčič Metka, Kirn Ivana, Klun Milka, Kocjančič Iva, Kolenc Marija, Konečnik Valerija, Korenjak Fani, Kostadinovič Stanoje, Kozelj Florijan, Kožlin, Krajnik Franciška, Krečič Rada, Krempelj Ljudmila, Kristan Demšar Ruška, Krivec Cvetka, Krumpačnik Sonja, Kuder, Kunc Jožef, Kuznar Terezija, Larisi Nikica, Lenassi Marjana, Malan Nika, Markon Anton, Matanič Ana, Meglič Albina, Mencinger Marjan, Mihelič Ivanka, Miklič Ivana, Mrak Janez, Mrak Marija, Muhič Franciška, Murko Ana, Nahtigal Vida, Naveršnik Ivan, Novak, Novak Krajšek Jožica, Novak Meta, Ogrinec Franciška, Okorn Martina, Paketič Klavdija, Perušek Marjeta, Petelin Marija, Petelin Marija, Petričević Jozo, Pikovnik Marija, Pogačar Vida, Protič Janja, Pušnik Štefka, Ravnik Alenka, Razinger Jože, Režonja Alojz, Robič Kristina, Rožič Leopold, Rupnik Filip, Sirc Ljudmila, Skapin Florjana Cvetka, Skok Berta, Smolič Cecilija, Sodja, Stabuc Alojz, Stanič Stane, Stanič Stanislav, Stanonik Miro in Milena, Stariha Marija, Stopar Marija, Strah Zali, Suhadolnik Cecilija, Suhadolnik Marija, Šeško Jožica, Škerlj Milena, Špenko Miroslava, Šturm Majd, Suštar Marta, Švalj Karolina, Tkalič Ana, Tolar Antonija, Toman Vanda, Trček Andrej, Trdan Nada, Trobec Tatjana; Urnkar Anton, Valenčič Anka, Vidic Leon, Vidmar Ana, Vidmar Jože, Voglar Ivanka, Vratuša Stanko, Vrhunc Franc, Zaleznik Terezija, Zgonc Marija, Zidar Marija, Zupančič Bogdan, Zupančič Ciril, Zupančič Marija, Zupančič Anica, Ž.K. Sv. Florijan, Ž.K. Sv. Florijan, Ž.K. Sv. Florijan, Žagar Andrej, Žagar Jožica, Žgur Urška, Žnidaršič Justina, Žnidaršič Mirka, ŽU Branik, Žužek Jozef;
19 € - Škerjanc Angela
17 € - Cibej Rihard;
16 € - Naglost Oton
15 € - Berzan Ana, Bezjak Marija, Bonanc Dimitrij, Candek Marija, Glažar Branko, Golouh Marija, Gorenšek Cecilija, Grašek Ignacija, Humar Maksimilijan, Justin M., Kočvar Vida, Koligar Ana, Krajnik Marija, Lampič Tončka, Pavlic Marija, Pirih Srečko, Pučko Avguštin, Radovanovič Iva, Sluga Franciška, Snoj Irena, Stih Marija, Švara Zorka, Vidrih Pavel, Vrtič Marija, Volk Zoran, Vozelj Nada, Zupan Danica, Zupanc, Železnik Alojz, Žerdin Ana;
14 € - Nastran Franciška;
12,50 € - Zupanec Franc;
12,25 € - Potočnik Terezija;
12 € - Cibej Rihard, Hvalič Marija;
10 € - Adamič Ivan, Anžlovar Marija, Avšič Ana, Belina Ana, Bezjak Marija, Bojc Tomaž, Bubnič Evgen, Cibej Rihard, Cvitan Štefanija, Česnik Lovrenc, Dolenc Nada, Dolenc Nada, družina Poldka, Eiselt Tilka, Erjavec Francka, Feuš Anton, Fister Franc, Fucka Lovka, Glaser Mateja, Gliha Ivana, Gorkič Antonija, Gorkič Milivoj, Gorkič Silvana, Gričar, Grosman Terezija, Grosman Terezija, Grosman Terezija, Grum Martina, Habjanič Marija, Herman Kristina, Hozjan Štefan, Ivana, Jeglič Branka, Jelenovec, Jenko Jane, Jereb Boris, Jeretina Angela, Jevnišek, Jurkovnik Francka, Juvan Matija, K.M., Kalister Franc, Kavčič Ivana Franciška, Kelenc,

Kenda Minka, Kleine Marija, Kobal Jožefa, Kocjančič Roman, Kočvar Marija, Kos Pepca, Košir Marija, Košir Melita, Kralj Anijeta, Kramberger Ana, Kramžar Jožefa, Kričaj Marija, Kričkovčič Erna, Križnič, Kukul Valentina, Lah Drago, Lavrač Marija, Leben Franc, Ličen Anica, Likar Vika, Maltarič Anica, Marolt Danica, Matjašec Marija, Maučec Neža, Mavsar Ana, Medja Marija, Merljak Katarina, Metelko Franciška, Mikac Marija, Mikelj Antonija, Močnik Bernarda, Morelj Darko, Mozetič Ana, Neuvirt Kristina, NN, Noč, Obratovič Draga, Padežnik Nada, Špela, Pavlica Tilka, Perko Franc, Pevec Vida, Potočnik Adolf, Praprotnik Vlasta, Rebec Marija, Ristič Silva, Romih, Rosulnik Pavla, Rupert Metka, Rupnik Albina, Sadar Zvonka, Sajko Ivana, Salobir Bojan, Salobir Cvetka, Sarazin Milica, Seban Danica, Skubic Irena, Stanič Erika, Stiplošek Terezija, Stropnik Kristina, Sušelj Cvetka, Šajn Krista, Škorjanc Ana, Tasič Fanika, Tavčar Marija Mija, Ternar Ana, Tomažič Irena, Tomažin Tomaž, Tomšič Marko, Vavken Vida, Verdink Franc, Vidmar Marija, Vidmar Marija, Vinarnik Koder Zorka, Vrščaj, Zavodnik Marija, Zorič Metoda, Zrim Ema, Zupan Gabriela, Zupančič Meta, Zupančič Vojka, Žafran Štefan, Žagar, Žerdin Ana, Žgavec Angela, Žlahtič Pavla, Žurej Ivan;

8 € - Rudman Marija;
7 € - Cibej Rihard, Lebar Marija;
5,28 € - Mišič Marjan;
5 € - Blesic Ana, Breznik Katarina, Čuk Veronika, Čurič Cvetka, Debelak Mira, Drobne Jožefa, družina Strojini, Dular Ana, Fajs Roza, Frank Ljudmila, Kaluža Ivana, Kastelic Marija, Kelemina Ivan, Kljun Nevenka, Kolar Ana, Kostrevc Terezija, Koželj Olga, Krajnc Darja, Kranvogel Roman, Kustec Ana, Lampič, Ličen Alojziji, Likozar Zdravka, Ozmec Alojzija, Pavlovčič Marija, Perčič, Pirš Milica, Plajhner Elica, Prijatelj Marija, Rozman Marija, Selcan Jerica, Semiz Vida, Serjaš Konstantina, Simbera Robert, Sluga Amalija, Strojini, Šmigoc Marija, Tekavec Milan, Uršič Bojana, Voršnik Franc, Vukelič Ana, Žibret Marica;
4 € - Balažič Marija,
3 € - Ostojič Marija,
2 € - Tušek Jože, Završnik Anica;

POMOČ MISIJONOM

(od 1. 8. 2008–31. 3. 2009)
50 € - SKRB (Poženel)

Uredila: Tatjana

ROMANJE ZA SVETO ANO, V SOBOTO, 18. JULIJA 2009

MARIA LUGGAU
V ZILJSKI DOLINI (A)

Vsako leto se redno odpravimo na romanje v bližini godu sv. Ane, zavetnice krščanskih mater. Letos nas bo pot peljala v gore na Koroško, v Ziljsko dolino. Pred 3 leti smo bili tam pozimi, v snegu, sedaj pa v svežini gorskega poletja.

Program:

Odhod iz Ljubljane, sobota, 16. julija 2009, (parkirišče DOLGI MOST –VIČ) ob 6.00, postanek na avtobusni postaji v Ljubljani, št. 29A, postanek v Kranju na avtobusni postaji ob 6.50, nadaljevanje v Avstrijo do božje poti Maria Luggau na koncu Ziljske doline.

Tam romarska pobožnost, sv. maša in okrepčilo iz popotne torbe.

Nadaljevanje v dolino reke Drave, v mesto Innichen/S. Candido, kjer Drava izvira, postanek za ogled.

Nadaljevanje po dravski dolini nazaj na Gorenjsko, kjer bo slovesno (pozno) kosilo s praznovanjem godovnjakinj.

Povratak v večernih urah.

Stroški za romanje: 40 € (za člane DPSD). **Plačilo ob prijavi!**

p. Peter Lavrih, ofm, CTS

tel.: 05 330 30 30; mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana; tel.: 01 24 44 250; faks: 01 24 44 253;
www.sveta-dezela.si; email: komisariat@rkc.si; TRR SI56-0510-0801-0637-691

Katarina Kompan Erzar, Andreja Poljanec

RAHLOČUTNOST DO OTROK

Zbirka: Izzivi ljubezni - 1

Ali obstaja stik, ki ga ni mogoče prekiniti? Ali obstajajo odnosi, ki se jih ne da več zanikati? Kaj je pravi medčloveški stik, kaj je stik s seboj in kaj pomeni biti v stiku, ki poraja, ki odpira novo življenje in omogoča prekinitev starih vzorcev ter preoblikovanje travmatičnih medgeneracijskih vsebin? Odnos med materjo in otrokom ter očetom in otrokom je v marsičem edini odnos, ki ga človek ne more nikoli zanikati in ga tudi ne more odpraviti. Biološke matere in očeta ne bo mogel nikoli zamenjati, tudi če je ne bi nikdar v življenju srečal ali če bi umrla v trenutku njegovega rojstva. Odnos med starši in otrokom je edini brezpogojni odnos, ki prav zaradi svoje brezkompromisnosti odpira najgloblje rane in povzroča največje stiske. Pričujoče delo predstavlja najnovejša odkritja znanosti in terapevtske prakse o povezanosti z otrokom v sodobni družini, ter skuša na dejstven način približati odnose in njihov razvoj, kot ga odpre novorojenček.

ISBN 978-961-6326-74-2

Format: 14 x 21,5 cm, trda vezava, 175 strani

Cena: **9,00 €** (za bralce Brata Frančiška do 15.5. **samo 8,00 €**)

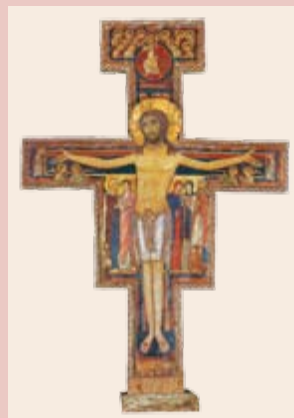
Plakat z ikono križa pri sv. Damijanu, ki je spregovoril sv. Frančišku

Format: 100 x 70 cm

Cena: **2,50 €** (za bralce Brata Frančiška do 15. 5. **samo 2,00 €**)

Na voljo je pri vratarju pri frančiškanih na Tromostovju v Ljubljani.

Naročila po pošti samo za večje količine.

V pripravi:

Roch Niemier OFM, **Po Frančiškovih in Klarinih stopinjah**

V šoli velikih molilcev: Marie-France Becker, **Klara Asiška**

Predstavljeno lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312, faks: 01 2429313, e-mail: zbf@ofm.si, <http://franciskani.rkc.si/zbf/>